Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Tiszakécske Város Önkormányzata

2018-2023.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt komplex problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangjára.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó (állami) központi és önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- **mélyszegénységben élők**, (Általános értelemben mélyszegénynek az átlagostól lényegesen alacsonyabb életszínvonalon élő embereket tartják).
- **romák,** (Általános értelemben Románok (cigánynak) azokat az embereket tartják, akiknek megjelenése és vagy kifejezés-kultúrája sajátos jelleget hordoz).
- **gyermekek,** (Gyermekeknek általában a kiskorú természetes személyeket nevezik.)
- **nők,** (Általános értelemben nőknek a reprodukciós szempontból nőnek minősülő embereket tekintik).
- **idősek,** (Általában idősnek a nyugdíjas korú embereket tekintik).
- **fogyatékkal élők** (Általában fogyatékkal élőknek a mozgás, - látás, - hallás, - és értelmi problémákkal küzdő embereket tartják).

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség értelmezési kerete

Egyenlő bánásmódnak azt nevezhetjük, mikor azonos helyzetű embereket kezelünk egyenlően. **Egyelő bánásmód és esélyegyenlőségi szempontból azért különböztetünk meg embereket, embercsoportokat, hogy érdekeiket védjük, közöttük az egyenlőtlenségeket csökkentsük.**

Esélyegyenlőségi fogalmak

Mélyszegénységben élők (Jövedelmi szegénynek azokat tekintjük, akiknek jövedelme nem éri el a mediánjövedelmek (306 500 Ft) 60%-át.(183 900 Ft).[1] Mélyszegénységben élőknek azokat tekinthetjük, akiknek jövedelme nem éri el a középjövedelmek 40%-át (122 600 Ft).

A mélyszegénység fogalom azonban bővebb, mint a jövedelmi szegénység.

Romák (A magyarországi romák a cigányság részét képezik, a jogirodalom a roma megnevezést a cigány megnevezéshez tapadó negatív sztereotípiák miatt használja).

Gyermekek[2]

Gyermek az a fiatalkorú személy, aki tizennyolcadik évét nem töltötte be. Fiatal felnőtt az a nagykorú személy, aki a 24. évét nem töltötte be.

Hátrányos helyzetű[3] az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) **Halmozottan hátrányos helyzetű**

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés *a)–c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

---

[1] http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv/hazteletszinv.pdf Letöltés 2018.04. 26.
[2] 1997. évi XXXI. törvény 5. §.
[3] 1997. évi XXXI. törvény 67. §. A (1)

Hátrányos helyzetű munkavállaló.[4] Hátrányos helyzetű munkavállaló az, akinek a munkaerő-piacra belépéshez segítségre van szüksége, illetve az alábbi kategóriák közül egybe beletartozik:

- minden olyan személy, aki 25 év alatti, vagy a tanulmányai nappali tagozaton történő elvégzését követő két éven belül van, és aki korábban nem szerzett első rendszeresen fizetett munkát;
- minden olyan migráns munkavállaló, aki a Közösségben mozog, vagy a Közösség területén tartózkodik, vagy a Közösség területén lakóhellyel rendelkezik a munkába állás érdekében;
- minden olyan személy, aki valamely tagállamban etnikai kisebbség tagja, és aki a nyelvi, szakképzési vagy munkatapasztalat profiljának fejlesztését követeli meg, hogy javítsa a stabil foglalkoztatáshoz való hozzáférés lehetőségeit;
- minden olyan személy, aki a munka világába kíván belépni vagy újra belépni, és aki legalább két éven át távol volt a munkából és az oktatásból, mert onnan elbocsátották, vagy családi életüket azzal összeegyeztetni nem tudták;
- minden olyan személy, aki egyedül él gyermekkor után vagy gyermek;
- bármely olyan személy, aki nem rendelkezik közép, vagy felsőfokú végzettséggel vagy annak megfelelővel, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- minden olyan személy, aki 50 évesnél idősebb, aki nem rendelkezik munkával, vagy aki elveszíti munkáját;
- bármely hosszú távú munkanélküli, azaz bármely olyan személy, aki a megelőző 16 hónapból 12-ben munkanélküli volt, vagy 25 év alattiak esetében a megelőző 8 hónapból 6-ban;
- minden olyan személy, akit a nemzeti jognak megfelelően szenvedélybetegnek ismertek el;
- minden olyan személy, aki a szabadságvesztés vagy más büntetőjogi intézkedés kezdete óta nem szerzett rendszeresen fizetett munkát;
- minden NUTS II-es földrajzi területen élő nő, ahol az átlagos munkanélküliség legalább kétnaptári éven át meghaladta a közösségi átlag 100% -át, és amely területen az elmúlt három naptári évből kettőben a női munkanélküliségi ráta meghaladta a férfi munkanélküliségi ráta 150% -át; (NUTS II-es földrajzi területen a lakosság száma 800 ezer és 3 millió fő között van)

Nők (Nőknek reprodukciós szempontból nőknek minősülő, valamint nem-választó embereket tekintünk, akik a nemüket ruházat, megjelenés vagy testmódosítással választják, beleértve a többszöri sebészeti beavatkozást is. A nők nem tartoznak transzszexuális, transzvesztita, kereszt-dresszív, androgyne, poligender, genderqueer, agender, nem-változatba, vagy bármely más nem női nemi identitásba és nemi kifejezésbe, és a férfiak közé.)[5]

Idősek (átmenet kora: 45/50 – 55/60 év, idősödés: 60 – 75 év, időskor: 75 – 90 év, aggkor: 90 – 100 év, 100 év felett: matuzsálemi kor.[6] Esélyegyenlőségi szempontból már a 40 év felettieket is időseknek, munkaerő-piaci diszkriminációval veszélyeztetett korúaknak tartjuk. Hátrányos helyzetűek lehetnek, a kötelező nyugdíjazással sújtott munkavállalók is.)

Fogyatékkal élők (Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszicho-szociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős

---

[4] Commission Regulation (EC) No 2204/2002 of 5 December 2002 on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to State aid for employment Article 2. (f)

[5] Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

[6] Gerontagógia előadás, Dr. Bajusz Klára egyetemi docens PTE FEEK, 2015

akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.)[7]

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt, (...) tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.[8]

Elkövetési alakzatai: **zaklatás, jogellenes elkülönítés, megtorlás, valamint a felsoroltakra adott utasítás.**

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, melynek célja vagy hatása valamely fent említett tulajdonsággal rendelkező személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.[9]

Jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától jogellenesen elkülönít.[10]

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.[11]

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.[12]

Rendelkezés alatt magatartást, intézkedést, feltételt, mulasztást, utasítást, gyakorlatot értünk. Alapvető különbség a két „megkülönböztetés" között, hogy míg a közvetlen hátrányos megkülönböztetés szándékosan történik, a közvetett hátrányos megkülönböztetésnek a szándékosság nem feltétele. Míg a közvetlen diszkriminációnak nem feltétele az eredmény bekövetkezése, addig a közvetett diszkrimináció az eredményre való tekintettel állapítható meg.[13]

Kivételek az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása alól:

A nem egyenlő bánásmód jogellenes, míg az igazolt nem egyenlő bánásmód jogszerű, mert jogszabályba van foglalva. Igazolt nem egyenlő bánásmód esetén magasabb érdek „felülírja" az egyenlő bánásmód követelményét. Az Ebktv. szerint: „Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik **alapvető jog** érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az *a)* pont hatálya alá nem tartozó esetekben **tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.**"[14]

---

[7] A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4 §.

[8] 2003. évi CXXV.törvényaz egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebktv) 8. §

[9] Ebktv 10 § (1)

[10] Ebktv 10 § (2)

[11] Ebktv 10 § (3)

[12] Ebktv 9. §

[13] Dr. Makkos Nándor NKE KDI jegyzet, 2018.

[14] Ebktv. 7§ (2) a, b.

Faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, alapján történő megkülönböztetés esetében nincs mérlegelésnek helye, (alapjog érvényesülésére, vagy ésszerű indokra hivatkozásnak).[15]
Igazolt lehet a nem egyenlő bánásmód az Emberi Jogok Európai Egyezménye alapján, ha „egy demokratikus társadalomban a **nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.** Igazolt lehet tehát nemzetbiztonsági cselekmények esetén, különösen bármely törvényi, vagy **a Tanács elrendelése esetén, a miniszter által elfogadott bármely eszköz alapján, illetve hogy eleget tegyen a miniszter által előírt rendelkezésnek.** Nem minősül hátrányos megkülönböztetésnek a megkülönböztetés, a kirekesztés vagy **az adott munkához kapcsolódó, a benne rejlő követelményeken alapuló preferencia sem, illetve a munkaviszonyokban sem, ha az a munka jellege miatt kikerülhetetlen. A „kikerülhetetlen" ok lehet jogi jellegű vagy tényleges ok.** A Tanács irányelve szerint „Nagyon korlátozott körülmények között igazolható az eltérő bánásmód, ha a valláshoz, meggyőződéshez, fogyatékossághoz, korhoz vagy szexuális irányultsághoz kapcsolódó jellemző valódi és meghatározó alkalmazási feltételt eredményez, amikor a cél jogos és az alkalmazási feltétel arányos."[16]

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák[17]

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.
Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.
Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.
Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).
Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció", mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.
Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.
Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális hátteréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékként építve alakít ki befogadó környezetet.

---

[15] Ebktv. 7§ (3)
[16] A Tanács 2000. november 27-i 2000/78/EK Irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (23)
[17] Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tiszakécske Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait,[18] valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A régészeti eredmények alapján, Tiszakécske területén már közel másfélezer évvel ezelőtt lakott település nyomai találhatók. A bögi Kincsempart templomának maradványai az Árpád-korból, a 12.-14. századból valók. Levéltári feljegyzések szerint Bög és Kécske Kinizsi Pál birtoka volt. A település növekedése és faluvá szerveződése az ezt követő időszakban (a XI., XII., XIII. század) indul meg. A tatárjárás idején a lakosság számbeli növekedése meggyorsult. A Vatikán irattárában őrzött egyházi tizedjegyzék tesz először említést a faluról "Cechke" néven, 1332-ben. Mindkét falu a török dúlás áldozatává vált, azonban az ekkor elmenekült lakosság a későbbiekben visszatelepült. A XVII. században a Rákóczi szabadságharc leverése után a nagyabonyi közbirtokosság kapta meg a területet. Ők Nógrád és Hont vármegyékből zömmel katolikus vallású családokat telepítettek a faluba.Az új telepesek lakóhelye a régi Kécske nagyobb kiterjedésű elhagyott része lett (Újkécske), ahol a földet"taksások" művelték. A betelepítést követően a régi kécskeiek etnikai, vagyoni, vallási viszonyainak eltérő volta alapján a jövevényektől elkülönültek és elnevezték magukat ókécskeieknek. Valójában ezzel elkezdődött a falu lakosságának lakóhelyi (Ókécske és Újkécske), etnikai (szlovákok és magyarok), gazdasági (taksások és telkes jobbágyok), vallási (református és katolikus) elkülönülése. Így a régi egységes település kettészakadt, amit az 1867-es törvény közigazgatásilag is szentesített.1887-ben készült el a település határán húzódó vasútvonal. Újkécske fejlődésének kedvezett, hogy a törvényhatósági kövesutak (Szolnok, Kiskunfélegyháza, Nagykőrös) Újkécskén keresztül vezettek. A századfordulótól kezdve töretlenül fejlődött a település a két világháborúig, ahol közel 500-an haltak meg. A két települést Ókécskét és Újkécskét 1950-ben egyesítették Tiszakécske néven.1956. október 27. a forradalom hevében repülőről leadott sortűznek 17-en estek áldozatul és a megrázó események során sokan megsebesültek. Tiszteletükre a főtéren emlékművet emeltek.A fejlődés a 60-as években vett új lendületet. Létrejött a kerekdombi, majd a Tisza-parti termálfürdő, mindkettő köré üdülőövezet épült, szinte a semmiből. A szakiskolai képzés mellett 1963-ban megindult a gimnáziumi oktatás is. Elindult a mozgalmas kulturális és közösségi élet. Az évek során Tiszakécske a magyar citeramozgalom központjává vált. Gyárrészlegek települtek ide, kiépült a szociális intézmények rendszere is. A gyári munka

[18] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

elterjedése rohamos gazdasági fejlődést eredményezett a településen, javult a foglalkoztatottság és a lakosság létszáma is megnőtt.1986-ban a település városi rangot kapott. Ez után egy újabb dinamikus fejlődési időszak vette kezdetét, mely a '90-es évek elejéig tartott. Tiszakécske mai lakóinak száma közel 12 ezer fő, népsűrűsége 85,80 fő/km2, legtöbben az iparban, a mezőgazdaságban, a szolgáltatási szektorban és az idegenforgalomban tevékenykednek. A településre jellemző demográfiai adatokat az alábbi táblázatok és diagramok jól mutatják.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	11581	
2008	11504	99%
2009	11435	99%
2010	11294	99%
2011	11237	99%
2012	11553	103%
2013	11491	99%

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	5892	5539	11431	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	769	779	1548	50%	50%
15-17 éves	168	211	379	44%	56%
18-59 éves	3246	3390	6636	49%	51%
60-64 éves	423	364	787	54%	46%
65 év feletti	1286	795	2081	62%	38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat és a diagramok a 2013. évi adatokat mutatják Tiszakécskére vonatkozóan.

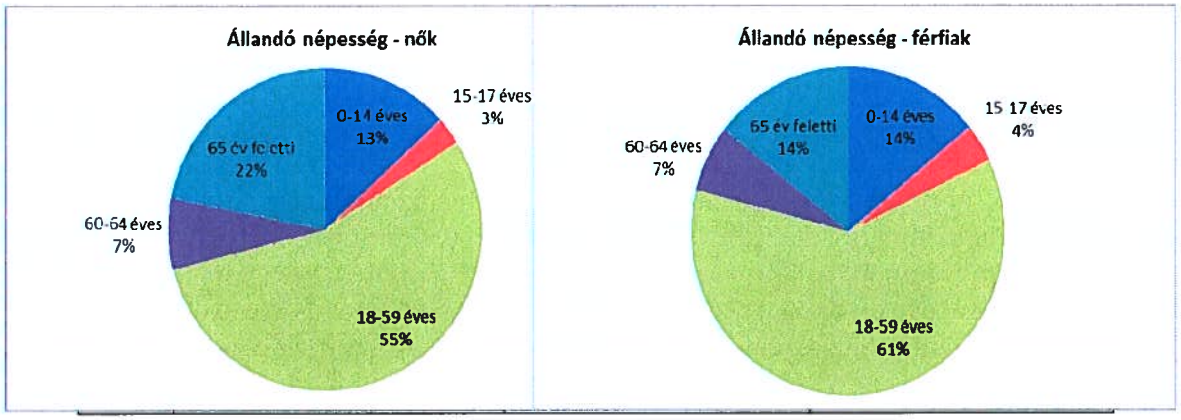

2001	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2008	2048	1726	118,7%
2009	2078	1698	122,4%
2010	2052	1616	127,0%
2011	2055	1595	128,8%
2012	2067	1580	130,8%
2013	2081	1548	134,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	**elvándorlás**	**egyenleg**
2008	187	164	23
2009	147	186	-39
2010	154	169	-15
2011	183	196	-13
2012	158	162	-4
2013	174	150	24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Tiszakécske kiemelkedő turisztikai idegenforgalmi vonzástényezője a Tisza folyó, a települést 22,5 km hosszan határolja a folyó, a Tisza-parton 300 m hosszan homokos szabadstrand működik. Tiszakécske a vizek városa. A Holt-Tisza part a horgászat mellett a rendkívül gazdag növény és állatvilágnak ad otthont. Az itt pihenők, fürdőzők kényelmét szolgálják a parton és az üdülőterületen működő szolgáltató és vendéglátó egységek és a Tisza-parti termálfürdő, illetve a kerekdombi fürdő is.A település gazdasági életében többek között meghatározó az Andritz Kft. (volt TIGÉP), Duna Aszfalt Kft. A városban jelentős az egyéni vállalkozások száma, amelyek több helyi lakosnak adnak állandó munkahelyet.
Tiszakécske Városa 2013. január elsejétől Járási Központ lett. A Tiszakécskei Járáshoz 5 település tartozik, melyek elhelyezkedését jól mutatja az alábbi térkép.

Értékeink, küldetésünk

Tiszakécske Város Önkormányzatának a Települési Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő tiszakécskei állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.
Ezen belül:

- az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében,
- az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése,
- a hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a tiszakécskei állampolgárok életminőségének javításához,
- a diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése minden ország számára alapvető jelentőségű, így Magyarország számára is az. Fontos, hogy egyre több (végső célként minden) állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző színterein, területein:

- -a tanulásban,
- -a szociális és egészségügyi ellátásban,
- -a munkához jutásban,
- -a fizikai környezetben,
- -a közszolgáltatások elérésében.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: az egyik az esélyegyenlőség a másik pedig a fenntartható fejlődés. A Közösség az alapok végrehajtásának valamennyi szakaszában, a gazdasági és társadalmi kohézió érdekében tett erőfeszítéseinek összefüggésében támogatja az egyenlőtlenségek felszámolását és a férfiak és nők közötti egyenlőséget, (...), valamint a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozását. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Tiszakécske település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Tiszakécske Város elkötelezett az esélyegyenlőtlenségek csökkentésében, ezért élve a törvény adta lehetőséggel, a fenti elvek érvényesülése érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját. Az esélyegyenlőség biztosítására Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján megfogalmazza a helyzetelemzésen alapuló, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat és feladatokat.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.
A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

Fő célkitűzéseink:

- Az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében.
- A hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése.
- A megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése.

Egyenlő bánásmód, és az egyenlőesélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok

- időskorú személyek,
- fogyatékossággal élőemberek,
- munkanélküli emberek,
- munkába visszatérő személyek,
- pályakezdő fiatalok,
- munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
- roma származású emberek,
- alacsony iskolázott személyek számára.

Együttműködés és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a közoktatási,
- a foglalkoztatási,
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi,
- más közszolgáltatási területeken.

Tiszakécske Város célja egy olyan program elfogadása, amely egyaránt biztosítja a meghatározott célcsoportok esélyegyenlőségének megvalósulását, a jelenlegi problémák megszűntetését, kialakítva egy preventív jellegű fenntartható fejlődési módot a hátrányos helyzetű csoportok számára.

A HEP IT célja

321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. §-nak megfelelően a helyi esélyegyenlőségi program részét képező intézkedési tervben meghatározott intézkedések célja különösen:

a) a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése;

b) a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlőesélyű hozzáférés megteremtése;

c) az egyenlőbánásmód követelményének érvényesítése a települési önkormányzat döntéshozatalában, az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;

d) a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében;

e) a hátrányos helyzetű csoportok tájékozottságának és tudatosságának növelése az őket megillető jogok és lehetőségek tekintetében.

Cél, hogy Tiszakécske olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Tiszakécske városban senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint. Tiszakécske Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő tiszakécskei állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlőbánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

- A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak az állampolgárok életminőségének javításához.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A HEP elkészítésénél figyelemmel voltunk a nemzetközi, regionális és hazai jogszabályokra, és az Alaptörvény előírásaira is.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbtv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. Tiszakécske Város Képviselő-testülete mindenképpen külön határozattal írja ki a felsőoktatási intézményekben tanulók támogatásáról szóló Bursa ösztöndíjrendszert, amelyről ugyancsak határozattal dönt. Tiszakécske Város Képviselő-testülete a 22/2017. (XI.30.) önkormányzati rendeletével szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételét, amelyek között az étkeztetés és a házi segítségnyújtás is szerepel, így a szociálisan rászorult állampolgárok rendelet szerint vehetik igénybe a szolgáltatásokat. A szociális és gyermekvédelmi ellátások térítési díját a 6/2016. (III.31.) önkormányzati rendelet határozza meg, amely természetesen évente módosításra kerül. A képviselő-testület a 3/2003. (II.08.) önkormányzati rendeletével szabályozza a helyi önkormányzat által nyújtott lakáscélú támogatások feltételrendszerét, amelyen keretében az állampolgárok lakásfelújításhoz, lakásvásárláshoz, lakásépítéshez kérhetnek vissza nem térítendő támogatást az önkormányzattól. A képviselő-testület a 3/2015. (II.26.) önkormányzati rendeletével szabályozza a helyben nyújtandó szociális támogatásokat, amelynek keretében a települési támogatás formái is meghatározásra kerültek, így lehetőség van rendkívüli települési támogatás, rendszeres lakhatási támogatás, hátralék-kezelési támogatás, szükség esetén köztemetés költségeinek igénylésére. Tiszakécske Város Képviselő-testületének 26/2003. (XII.18.) önkormányzati rendelete a közművelődésről lehetőséget nyújt, hogy a város lakossága kulturális érdekeinek és igényeinek szem előtt tartásával az alábbi közművelődési formák biztosítását nyújtsa:

a) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőtt-oktatási lehetőségek megteremtése
b) a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása
c) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása,
d) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
e) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
f) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
g) egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

- **„Legyen jobb a Gyerekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

- **Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-**

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- **Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-**

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapdokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen 4 intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg

aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

- **Az EU 2020 stratégia**

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011- ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig" című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- **Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)**

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzését, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistelepülésen élők és a veszélyeztetettek érdekében

újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba."

- **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023)**

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területein beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt. A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását." A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását."

- **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „ A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a 6 nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szüleik számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen...A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat

által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve."

- **Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)**

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogyatékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviseletét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

- **Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (2017-2025)**

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósításával kapcsolatos aktuális feladatokról, valamint egyes kapcsolódó kormányhatározatok módosításáról szóló 1486/2015. (VII. 21.) Korm. határozat 6. pontjában meghatározott feladat teljesítése érdekében készül. A közgyűjteményi intézményhálózatba tartoznak az állami intézmények, megyei és városi könyvtárak, levéltárak, múzeumok, és közérdekű gyűjtemények. A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) a célok megvalósítását szolgáló eszközök illetve az egyes eszközökhöz tartozó intézkedések sorában szintén szól a közgyűjteményi terület fontosságáról: Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia a digitális kompetenciák fejlesztése körében megfogalmazza a közgyűjtemények szerepét a digitális szakadék csökkentésében a közösségi terek (eMagyarország Pontok, IKSZT-k, könyvtárak stb.), illetve oktatási, kulturális és közösségi intézmények bázisán, a leginkább rászoruló célcsoportokra fókuszálva (pl. munkanélküliek, hátrányos helyzetű családok, idősek stb.). A közösségi internet szolgáltató helyek fejlesztése, valamint a köznevelés és közösségi internet szolgáltató helyek kapcsolatának erősítése (integrált közösségi terek (pl. eMagyarország Pontok, Postai Agóra helyszínek, IKSZT-k, közösségi házak, Teleházak, könyvtárak stb.) és programok létrejöttének és hálózatba szerveződésének támogatása, az eTanácsadók, pedagógusok és egyéb véleményvezérek kapcsolatának erősítése, biztosítva az adott településen a digitális írástudás közösségi keretek között történő fejlesztését. A stratégia a közintézmények hálózati hozzáférésének fejlesztése körében hangsúlyozza az állami, és önkormányzati intézmények hálózati hozzáférésének szükségességét (egészségügyi, oktatási,

közgyűjteményi, szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, kulturális intézmények, önkormányzatok) területen.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára. A felsoroltak áttekintése után szükséges annak leírása, hogy az egyes dokumentumokban leírtak miként szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

- **Köznevelés-fejlesztési terv**[19] – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

---

[19] Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.
- **Tiszakécske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS)** – az ITS célja és szerepe: az Integrált Településfejlesztési Stratégia a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján. Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. Tiszakécskén a korábbiakban nem készült városfejlesztési stratégia.

Az ITS elkészítését számos külső és belső tényező együttes változása is indokolja.

Belső tényezők változásai:

- az elmúlt néhány évben bekövetkező társadalmi-gazdasági változások (pl. gazdasági világválság hatásai, piaci, befektetői környezet változása, demográfiai adatokban, tendenciákban érzékelhető változások),
- a város irányításában bekövetkező változások, változó fejlesztési elképzelések.

Külső tényezők változásai:

A hazai szakpolitikai és jogszabályi környezetben bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as időszakra vonatkozó országos és megyei fejlesztéspolitikai elképzelések megfogalmazása. Különös tekintettel:
- az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI:8.) Kormányrendelet megalkotására, melynek értelmében a Stratégia tartalmi követelményrendszere jogszabályban rögzítésre került, a korábbiakhoz képest bővült, változott.
- Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadására, azokban történt változásokra (így a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció – 1/2014. (I.3.) OGy. Határozattal történő elfogadására; valamint az Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosításaira.
Az OFTK az országos fejlesztéspolitika átfogó célrendszerét és középtávú (2020-ra vonatkozó) céljait fogalmazza meg, foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával, a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.
Az OFTK kiemelten kezeli a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeit megőrző, azokra építő fejlesztését, felzárkóztatását, beleértve a társadalmi, közösségi gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy a vidéki települések népségmegtartó erejének erősödését, az agrár- és élelmiszergazdaságon túl a vidéki térségek jövője a vidéki foglalkoztatást biztosító további gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.
- A Megyei területfejlesztési koncepciók és programok 2014-ben történő felülvizsgálatára, megalkotására. Az egymással közel egy időben zajló tervezés eredményeként a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok, valamint a megye többi városát érintő fejlesztések.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Tiszakécske, mint a Tiszakécskei Járás székhelye figyelemmel van a járáshoz tartozó településeken az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenységekre. Szervezetei, intézményei révén támogatja a környező települések esélyegyenlőségi törekvéseit.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adattípusokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.
A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból kerültek kigyűjtésre. Az adatgyűjtés során a legfrissebb adatokat azonban a helyi intézményektől, valamint a társhatóságoktól kaptuk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 183.900 forint havi jövedelmet jelent. A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag. Ebben nagy szerepe van az infrastruktúra fejletlenségének.

Jövedelmi szegénységben élőknek azoknak tekintjük (nemzetközi számítás alapján), ahol az egy főre eső jövedelem (az első felnőtt egy fogyasztási egységnek számít, a további felnőttek 0,5-nek, míg a 14 év alatti gyermek 0,3 fogyasztási egységnek) nem éri el az átlagjövedelem 60 %-át.

A **rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban** élők körében nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek, kistelepüléseken, hátrányos térségekben élők és romák. A munkaerőpiacra jutás fő akadályai: a regionálisan egyenlőtlen munkahely-kínálat, rugalmatlan munkaerőpiac, alacsony iskolázottság, tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, gyermekek, egyéb gondozásra szoruló hozzátartozók gondozási szolgáltatásainak hiánya.

Anyagi deprivációban élők: a lakosság legnagyobb hányadának nincs lehetősége arra, hogy megtakarítson, Magyarországon a többség (75%) nem rendelkezik elegendő megtakarítással az esetlegesen felmerülő váratlan kiadások saját erőből való finanszírozására. Fontos megjegyezni, hogy mindhárom esetben különösen magas a gyermekes családok aránya, így a gyermekek száma is. A szegénységnél szólnunk kell még arról, hogy nem minden esetben tartós állapot, a demográfiai változásoknál szinte minden család a szegénységi küszöb alá kerül, így életében valaki többször is lehet szegény.

Szegénység okai:

- biológiai adottságok (öröklődés)
- kulturális,
- művelődési egyenlőtlenségek,
- sajátos kultúra,
- rossz testi-, lelki, egészségi állapot,
- életciklus jelenség,
- halmozott okok.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.[20]

Az Európai Unió elutasít minden olyan elméletet, amely különböző emberi fajok létezésének meghatározására irányul. A „faji származás" kifejezés használata ebben az irányelvben nem jelenti az ilyen elméletek elfogadását. A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást. Alááshatja azt a célkitűzést is, hogy az Európai Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-

[20] (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012,. www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást. Alááshatja azt a célkitűzést is, hogy az Európai Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélkül minden ember részvételét lehetővé tevő, demokratikus és toleráns társadalmak fejlődésének biztosítása érdekében a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés területén tett intézkedéseknek túl kell mutatniuk az önálló és nem önálló kereső tevékenységhez való hozzáférésen, és olyan területeket is le kell fedniük, mint az oktatás, a szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást, a szociális előnyöket, az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok nyújtását. E célból minden közvetlen és közvetett, faji vagy etnikai származáson alapuló, ezzel az irányelvvel érintett területekkel kapcsolatos megkülönböztetést meg kell tiltani az egész Közösségen belül. A megkülönböztetés e tilalmát harmadik országok állampolgáraira is alkalmazni kell, de nem vonatkozik az állampolgárság alapján történő eltérő bánásmódra, és nem érinti a harmadik országok állampolgárainak beutazását és tartózkodását szabályozó rendelkezéseket, illetve a munkavállaláshoz és foglalkoztatáshoz való hozzáférésüket. A faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazása során a Közösségnek (...) célul kell tűznie az egyenlőtlenségek megszüntetését, és elő kell segítenie a férfiak és nők közötti egyenlőséget, különösen azért, mert a nők gyakran többszörös megkülönböztetés áldozatai. A tények megítélése, amelyekből következtetni lehet arra, hogy történt-e közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés, a tagállami bírói vagy egyéb, hatáskörrel rendelkező szervekre tartozik, a nemzeti jog vagy gyakorlat szabályainak megfelelően. Ezek a szabályok rendelkezhetnek különösen úgy, hogy a közvetett megkülönböztetést bármilyen módon, akár statisztikai bizonyítékok alapján is meg lehessen állapítani. Fontos megvédeni minden természetes személyt a faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetéssel szemben. A tagállamoknak azonban szükség esetén a nemzeti hagyományokkal és gyakorlattal összhangban védelmet kell nyújtaniuk a jogi személyeknek is, ha ezek tagjaik faji vagy etnikai származása miatt szenvednek el megkülönböztetést. A megkülönböztetés tilalma nem gátolhatja olyan intézkedések fenntartását vagy elfogadását, amelyek egy bizonyos faji vagy etnikai származású emberek csoportja által elszenvedett hátrány megakadályozására vagy ellensúlyozására irányulnak, és ezek az intézkedések engedélyezhetnek olyan szervezeteket, amelyek egy adott faji vagy etnikai származású személyekből állnak, amennyiben fő céljuk az ilyen személyek különleges igényeinek támogatása. A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés áldozatainak megfelelő jogi védelemmel kell rendelkezniük. A hatékonyabb védelem nyújtása érdekében az egyesületeket vagy egyéb jogi személyeket is fel kell hatalmazni, hogy — a bíróságok előtti képviseletre és védelemre vonatkozó nemzeti eljárási szabályok sérelme nélkül — a tagállamok által meghatározott módon bármilyen áldozat nevében, illetve támogatójaként eljárásokban részt vegyenek. A tagállamoknak elő kell segíteniük a párbeszédet a szociális partnerek között, valamint a nem kormányzati szervezetekkel, a megkülönböztetés különböző formáinak azonosítása és leküzdése érdekében. [21]

Kivétel:

Igen korlátozott körülmények között indokolt lehet az eltérő bánásmód, amennyiben egy, a faji vagy etnikai származással összefüggő tulajdonság valódi és döntő foglalkoztatási követelményt alkot, akkor ha ez jogszerű célt szolgál és a foglalkoztatási követelmény

[21] A TANÁCS 2000/43/EK IRÁNYELVE (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról(6),(9),(12),(13),(14),(15),(16),(17),(19),(23)

arányos. A tagállamok által a Bizottságnak nyújtott tájékoztatásban ezeknek a körülményeknek szerepelniük kell.[22]

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Városunkban konkrét, pontos felmérés nem készült a jövedelmi és vagyoni helyzettel kapcsolatban, a mélyszegénységben élők jövedelmi és vagyoni helyzetét feltételezni tudjuk a Polgármesteri Hivatalnál és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál megforduló ügyfelek kapcsán.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Tiszakécskén 2009. évben volt a legmagasabb a munkanélküliség. Ez 2010-ben csökkenést mutat, majd 2011-től ismét emelkedett a munkanélküliek száma. A regisztrált álláskeresők száma településünkön 2012-ben 561 fő volt, ami az összlakosság 4,8 %-a, valamint az aktív korú lakosság (7530 fő, 2011-es népszámlálási adat) 7,4%-a. Ez összehasonlítva az országos adattal (11,1%) ugyan jobbnak mondható, mégsem nevezhető igazán alacsonynak a munkanélküliség Tiszakécskén.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya[23]

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3985	4004	7989	199	5,0%	135	3,4%	334	4,2%
2009	3924	3974	7898	341	8,7%	313	7,9%	654	8,3%
2010	3924	3994	7918	229	5,8%	223	5,6%	452	5,7%
2011	3886	3983	7869	294	7,6%	213	5,3%	507	6,4%
2012	3858	3954	7812	295	7,6%	227	5,7%	522	6,7%
2013	3837	3965	7802	295	7,7%	192	4,8%	487	6,2%
2014	3813	3964	7777	183	4,8%	110	2,8%	293	3,8%
2015	3819	3939	7758	165	4,3%	121	3,1%	286	3,7%
2016				131		104		235	
2017				142		129		271	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

[22] A TANÁCS 2000/43/EK IRÁNYELVE (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról (18)

[23] Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatottságára, munkanélküliségére és tartós munkanélküliségére vonatkozóan nyilvántartásunk nincs.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	199	135	334	94	46	140	47,2%	34,1%	41,9%
2009	341	313	654	167	135	302	49,0%	43,1%	46,2%
2010	229	223	452	116	99	215	50,7%	44,4%	47,6%
2011	294	213	507	163	106	269	55,4%	49,8%	53,1%
2012	295	227	522	180	88	268	61,0%	38,8%	51,3%
2013	295	192	487	94	52	146	31,9%	27,1%	30,0%
2014	183	110	293	56	35	91	30,6%	31,8%	31,1%
2015	157	132	289	98	83	181	62,4%	62,9%	62,6%
2016	165	121	286	39	36	75	29,8%	34,6%	31,9%
2017	142	129	271	41	40	81	28,9%	31%	29,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fönti táblázat mutatja a tartós munkanélküliség megoszlását Tiszakécskén. Mindebből kiderül, hogy míg a férfiak tartós munkanélküliségе csökkenést mutat a 2009-es adatokhoz képest, a nőké viszont emelkedést. Településünkön a tartósan munkanélküli nők száma magas, a növekvő tendencia azt mutatja, hogy a nők, ha kikerülnek a munka világából, sokára, vagy egyáltalán nem találnak munkát. Minél több időre esik ki az egyén a munkahelyről, annál nehezebben tud oda visszailleszkedni.

A nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt két évben számottevően csökkent, ugyanakkor ezen belül jelentősen nőtt a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma.

b) alacsony iskolai végzettségűek[24] foglalkoztatottsága

A mélyszegénységben élők és a romák iskolai végzettség szerinti foglalkoztatottságára nincs nyilvántartás.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	333	7	2,1%	77	23,1%	249	74,8%

[24] Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Flt. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

2009	654	14	2,1%	160	24,5%	480	73,4%
2010	452	6	1,3%	99	21,9%	347	76,8%
2011	507	10	2,0%	124	24,5%	373	73,6%
2012	522	7	1,3%	124	23,8%	391	74,9%
2013	487	6	1,2%	113	23,2%	368	75,6%
2014	293	2	0,7%	52	17,7%	239	81,6%
2015	286		n.a		n.a		n.a
2016	235		n.a		n.a		n.a
2017	271		n.a		n.a		n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között a legkisebb százalékot a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek teszik ki (ez 2012-ben 9 fő volt, ez az álláskeresők 1,6%-a), a 8 általánost végzettek már egy nagyobb arányt mutatnak: 2012-ben 143 fő volt, az összes álláskeresőnek ez 25,5%-át teszi ki. A 8 általánosnál magasabb végzettségűek teszik ki az álláskeresők legnagyobb részét: 2012-ben 409 fő szerepelt a nyilvántartásban, ez az összes álláskereső 72,9%-a.

A Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya TÁMOP programok keretében több felnőttképzési programot indított, amelyben részt vettek a mélyszegénységben élők és a roma célcsoport tagjai is. A képzés során tanúsítványt kaptak. Az Országos Közfoglalkoztatási Program keretében ugyancsak sor került a mélyszegénységben élők és a romák oktatására.

c) közfoglalkoztatás

A 2011. évi CVI. törvény fejti ki részletesen a közfoglalkoztatásról szóló szabályozást.

Az Országgyűlés az értékteremtő közfoglalkoztatás jogi kereteinek megteremtése és a munkaképes lakosság munkához juttatása, az álláskeresők foglalkoztatásának elősegítése érdekében hozta létre ezt a törvényt. A törvény hatálya kiterjed a közfoglalkoztatóra és az általa közfoglalkoztatási jogviszony keretében foglalkoztatott természetes személyre (a továbbiakban: közfoglalkoztatott).

Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely

a) e törvényben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat vagy

b) a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy

c) a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy

d) a helyi vagy azon túlmutató közösségi - így különösen - egészség-megőrzési, szociális, nevelési, oktatási, kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi, természet-, környezet- és állatvédelemi, gyermek- és ifjúságvédelemi, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével sport, közrend és közlekedésbiztonsági, ár- és belvízvédelemi célú, közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat vagy

e) a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat

ellátására vagy a feladatellátás feltételeinek megteremtésére irányul, és annak ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt.

A mélyszegénységben élők és a romák közfoglalkoztatásában nincs adatunk.

Az önkormányzat közfoglalkoztatási programja során kiemelkedő szerepet szán a helyi munkaerő foglalkoztatásában a mélyszegénységben élők és a romák körére.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	141	1.79%	n.a	n.a
2011	86	1.09%	n.a	n.a
2012	98	1.24%	n.a.	n.a
2013	67	n.a.	n.a.	n.a.
2014	70	1 %	n.a.	n.a
2015	44	1 %	n.a.	n.a.
2016	66	n.a.	n.a.	n.a.
2017	63	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, Belügyminisztérium, Közfoglalkoztatási adatok				

A fenti táblázatból látható, hogy Tiszakécske városban az aktív korú lakosságához képest nagyon kis arányt képvisel a közfoglalkoztatás. Az összes regisztrált munkanélkülinek mindössze 16.8 százalékát teszi ki.

Jól látható, hogy a helyi munkaerő foglalkoztatásában nem képvisel nagy arányt a közfoglalkoztatás. Ez a foglalkoztatási forma eddig nem tudta pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A közfoglalkoztatottak létszámát meghatározza a központi keret száma is, amelyre az önkormányzat évente kap lehetőséget. A foglalkoztatottságuk során az önkormányzat többet között arra is törekszik, hogy olyan regisztrált munkanélkülieket juttasson munkához, akiknek megélhetési problémáik vannak.
A közfoglalkoztatásban résztvevők számaránya csökkent, viszont 2010-11 évben rövididejű közfoglalkoztatás volt a jellemző, míg jelenleg is a kiemelt Kormányzati program célja, hogy minél tovább tudjon a közfoglalkoztatásban a regisztrált munkanélküli részt venni. A közfoglalkoztatási programban nőtt a roma származású célcsoport tagjainak részvétele, amelyre vonatkozóan pontos és számszerű adatokat nem szolgáltathatunk. A közfoglalkoztatási programokban továbbra is arra törekszünk, hogy a mélyszegénységben élő és roma származású lakosság is minél nagyobb számban részt vegyen.
A korábban megfogalmazott intézkedési terv, amely a közfoglalkoztatásra vonatkozott részben megvalósult, hiszen nőtt a közfoglalkoztatásba bevont személyek száma, ezáltal több embert sikerült jövedelemhez juttatni, csökkent a munkanélküliség.
A közfoglalkoztatásban résztvevők számaránya stagnál, a kormányprogram célja, hogy minél több közfoglalkoztatott bekerüljön a rendszerbe, így a foglalkoztatás időintervalluma csökkent.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői Tiszakécskén megfelelőek. Hétköznapokon 22 pár autóbuszjárat közlekedik Tiszakécske és

Kecskemét között. A vonatközlekedés is jónak mondható. Kecskeméten épült az utóbbi évek egyik legnagyobb beruházása, a Mercedes-gyár, ami jó munkalehetőséget kínál a településen élőknek. Helyben az Andritz Kft a legnagyobb munkáltató. Az idegenforgalom is fellendülésnek indulhat a településen: két jelentős termálfürdő is van Tiszakécskén, az egyiket nemrégiben korszerűsítették, a másikat most alakítják át. Így Tiszakécske a gyógyturizmus egy jelentős pontja lehet Magyarországon. Ezek a fejlesztések új munkahelyek megjelenését is generálják a városban.
A mélyszegénységben élők és a romák között a foglalkoztatáshoz való hozzáférés a szakképzettség hiánya miatt nem könnyű.
A vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek nem alkalmazzák ezeket az embereket.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet, a továbbképzéshez való hozzáférést a településünkön a Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályaja biztosítja az általa szervezet programokon keresztül.
A pályakezdő álláskeresők száma csökkenést mutat 2012-höz képest. A 2013-as év adatai alapján összesen 57 fő nyilvántartott pályakezdő álláskereső él a településen. Számukra is a területileg illetékes Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya, azaz a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya áll rendelkezésre a friss információkkal, foglalkoztatást segítő programokkal kapcsolatban.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaügyi kirendeltségen rendszeresen szerveznek állásbörzéket, illetve tanácsadásokat ezen célcsoportok számára, továbbá a helyi lakosok igénybe vehetik a kecskeméti Munkaügyi Kirendeltség által szervezett Álláskeresők klubját.

A helyi Családsegítő Szolgálat munkatársai is segítséget nyújtanak az álláskeresők számára (munkavállalási tanácsadás, önéletrajz írása és nyomtatása). A Szolgálat a jövőben tervezi, hogy irodájukban kiépítenek egy számítógépes parkot, amelyet a rászoruló ügyfelek ingyenesen igénybe vehetnek, ezzel segítve többek között a mélyszegénységben élőket az interneten való álláskeresésben és információszerzésben.
A Szolgálat 2012-es adatai szerint a szolgáltatásaikat az adott évben 39 fő aktív kereső, 23 fő álláskereső, 50 inaktív (ebből 33 fő nyugdíjas), és 2 fő eltartott vette igénybe. Foglalkoztatással kapcsolatosan 47 fő kereste fel a Szolgálatot, azonban tapasztalataik szerint ez az arány várhatóan nőni fog, ezért is tartják fontosnak, az említett park kialakítását.
A felnőttképzésben és az egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés során Továbbra is a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Megyei Kirendeltsége és egyéb felnőtt képző intézményeknél lehet érdeklődni a különböző pályázatokkal, programokkal és egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatban.

g) mélyszegénységben élők és romák[25] települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória" behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.
A helyi adatgyűjtés során megvizsgáltuk az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a foglalkoztatottak arányát. Megállapítható, hogy Tiszakécske város saját fenntartású önkormányzati intézményeiben közalkalmazotti jogviszonyban nem foglalkoztatnak mélyszegénységben élőket, a roma származású személyekről nincs adat, hiszen a származás nem szerepel a nyilvántartásban . A teljes aktív korú népesség körében történő foglalkoztatási arányról nincs adat, hiszen a nyilvántartások nem rögzítik a származást.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy a településen megvalósul az esélyegyenlőség ezen célcsoport számára. Tiszakécskéről nem jeleztek és nem is tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.
Kényes terület révén elsősorban személyes interjúk, beszélgetések során nyerhetünk olyan információkat, amelyek a munkakeresés során tapasztalt hátrányos megkülönböztetés eseteire utalnak. Fontos azonban odafigyelni arra, hogy megkülönböztessük a megkérdezettek által ténylegesen tapasztalt, átélt diszkriminatív eseményeket azoktól a csak hallomásból ismert és elmesélt történésektől, amelyeket ismerősök ismerősei meséltek. Ezek néha a kollektív mítoszteremtés kategóriájába tartozhatnak és nem biztos, hogy valós megkülönböztetés áll mögötte. Szintén oda kell figyelni arra, hogy nem minden hátrányos megkülönböztetés, amit az egyén úgy él meg. Előfordulhat, hogy valakit nem etnikai hovatartozása miatt utasítanak pl. el, hanem valós és tényszerű okok miatt, de a sokszor átélt negatív események oly mértékűre fokozzák az egyén érzékenységét, hogy mindent etnicitása elleni támadásként tud megélni. Tehát nehezen megfogható kategóriáról van itt szó. A gyűjtött adatok csak tájékoztató jellegűek a hátrányos megkülönböztetés problémájának a „levegőben való jelenlétéről" vagy hiányáról.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók:
- akadályozott/fogyatékossággal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények

[25] Azt a személyt tekintjük románnak, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívak
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az előbb említett csoportok. Településünkön ebből adódó hátrányos megkülönböztetés nem ismert.
Az önkormányzatnak nincs tudomása arról, hogy bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén, törekszünk rá, hogy ez ne fordulhasson elő a jövőben sem.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Szociális Törvény 25. és 47 §-a rendelkezik a szociálisan rászoruló személyek részére a pénzbeli és természetbeni ellátási formákról, melyek a következők
Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Tiszakécske városban természetesen mindegyik ellátási forma elérhető. 2012-ben Tiszakécskén 84 fő részesült foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, 24 fő kapott rendszeres szociális segélyt , 110 fő részesült ápolási díjban, 635 fő kapott lakásfenntartási támogatást, 41 fő részesült adósságkezelésben. Fontos megjegyezni, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2008. óta folyamatos növekedést mutat, ugyanakkor az adósságkezelési szolgáltatást igénybe vevők száma átmeneti emelkedés után csökkent, amelynek oka az a jogszabályi változás, hogy adósságcsökkentésben csak kétévente lehet részesülni.
. A Munkaügyi Kirendeltség 2015. április 01. napjától a Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályaként funkcionál.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	7989	39	0,5%
2009	7898	69	0,9%
2010	7918	45	0,6%
2011	7869	52	0,7%
2012	7812	13	0,2%

2013	7802	14	0,2%
2014	n.a		
2015	n.a		
2016	n.a		
2017	n.a		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	334	108	32,3%
2009	654	266	40,7%
2010	452	105	23,2%
2011	507	120	23,7%
2012	522	45	8,6%
2013	487	45	9,2%
2014	293	33	11,3%
2015	286	n.a	
2016	235	n.a	
2017	271	n.a	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Tiszakécskén a lakásállomány jónak mondható. A város önkormányzata 99 darab bérlakással rendelkezik, ebből 12 a szociális lakás.

A mélyszegénységben élők és a romák lakáskörülményeiről elmondható, hogy a 40 m^2, illetve ez alatti lakások 33%-ot, a 40-70 m^2 közöttiek 40%-ot, a 71-100 m^2 közöttiek 23%-ot, és 100 m^2 fölöttiek 5%-ot tesznek ki a lakásállományukból. A lakások átlagos alapterülete: 57,8 m^2. A lakások mérete tehát nem túl nagy, az egy főre jutó élettér kevés, a zsúfoltság gyakran nagy ezeknél a családoknál. A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a szociálisan rászoruló, bérlakásaikban élő családok lakókörnyezeti rendezettségére. Amennyiben ezen családok lakóingatlanának állapota jelentősen megromlik és anyagi helyeztük nem fedezi a teljes felújítást, illetve javítást, az önkormányzat egyéb ellátásokkal és támogatásokkal segíti őket.

A roma családok 70%-a tulajdonosként él otthonában. Bérlőként 5%, önkormányzati lakás bérlőjeként 7.5%, szívességi lakáshasználóként (nem fizet bérleti díjat) 10%, egyéb jogcímen 7.5% él a megkérdezett családok közül.

a) bérlakás-állomány

Jelenleg a Tiszakécskén található bérlakások száma 132. Ezen lakások állapota, illetve környezetük, mivel a nagy része a városközpontban található, jó.

b) szociális lakhatás

A 132 bérlakásból 9,1% a szociális lakás. Jelenleg mindegyik lakásban élnek rászoruló családok. Tapasztalataink szerint a bérlők meg vannak elégedve az önkormányzat által nyújtott lakások minőségével, azonban ezen lakosok nem minden esetben tudják kifizetni a kötelező, de anyagi helyzetükre való tekintettel, kedvezményes bérleti díjat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Tiszakécskén nincs adat elégtelen lakhatási körülményre és veszélyeztetett lakhatási helyzetre vonatkozólag. Hajléktalanság nem tapasztalható a településen. Azonban erre a kérdéskörre vonatkozóan még nem készült átfogó felmérés, illetve tanulmány a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatást segítő támogatások közül a következők vehetők igénybe településünkön: lakásfenntartási támogatás, lakásfelújítási kölcsön, valamint a következő pontban kifejtendő hátralék-kezelési szolgáltatás. Az önkormányzathoz forduló , lakásfenntartási támogatást igénybe vevők közül, elsősorban a közüzemi számláik miatt igénylik ezt a fajta szolgáltatást, illetve a téli időszakban a fával való tüzelés megoldásában jelent ez a fajta támogatás komoly segítséget a számukra.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	**lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma**	**hátralék-kezelési támogatásban részesülők száma**
2008	399	n.a.
2009	441	n.a.
2010	453	n.a.
2011	630	168
2012	749	37
2013	622	30
2014	454	15
2015	291	9
2016	182	9
2017	93	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a

közszolgáltatásokat. Tiszakécskén a lakossághoz képest viszonylag kevesen vették igénybe az adósságkezelési szolgáltatást.
Arra vonatkozóan nincsenek adataink, hogy a lakosság milyen széles köre rendelkezik devizahitellel, amit lakásvásárlásra vagy felújításra vett fel.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületen élők aránya magas, a KSH 2012. január 1.-i adatszolgáltatása szerint 878 lakás található külterületen, ez a belterületi lakások 23,7%-a. A mélyszegénységben élők és a cigányok a minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz a településen hozzájutnak.
A városban menetrend szerint vonatközlekedés, autóbusz közlekedés biztosított.
Pályázat keretében a külterületen élő lakosság életminőségének javítása céljából több meglévő út útburkolatának felújítását végezte el az önkormányzat a Hajtó út és a Kurázs dűlő esetében. Folyamatosan gondoskodik az önkormányzat a földutak gréderrel történő járhatóvá tételéről, az útmenti padkák és árkok karbantartásáról, ezen túlmenően télen a hó eltakarításáról.
A korábban megfogalmazott intézkedési terv, amely az útkarbantartásra, járhatóvá tételére vonatkozott, részben megvalósult, hiszen pályázati forrásból sikerült az útburkolatok javítását megoldani, bizonyos útszakaszokon. Ilyen jellegű karbantartás továbbiakban is célunk ezért folytatni kívánjuk a megkezdett intézkedést.
Az önkormányzat a földutak karbantartásáról folyamatosan gondoskodik. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-től jelentős változásokat hozott a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások rendszerében. A támogatási rendszer teljesen megújult, az állam által biztosított támogatások a Kormányhivatalhoz kerültek, és az önkormányzat a települési támogatás keretén belül a helyi rendeletében meghatározott támogatásokat biztosítja. Tiszakécske város tekintetében ez a rendkívüli települési támogatás a rendszeres lakhatási támogatás és a hátralék-kezelési támogatás, valamint a köztemetés költségeinek megtérítése alóli mentesítés formájában nyilvánul meg.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tiszakécske városban nincs telep, sem szegregátum. A mélyszegénységben élő családok házai elszórtan találhatók, más, jobb jövedelmi helyzetű családok otthonainak szomszédságában. A cigány családok csekély számából is következik, hogy igazi telepet nem találunk, a romák nem romák közé ékelődve, a város különböző pontjain szétszórtan élnek. Ez a többségi társadalomba való illeszkedésüket könnyíti. Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy a településen élő roma és nem roma lakosok között nem áll fent semmiféle konfliktusos viszony. Ezt látszik igazolni a szegregáció hiánya.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A mélyszegénységben élők és a romák Tiszakécske városban teljes körű egészségügyi ellátáshoz hozzáférnek. Az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ keretén belül az önkormányzat 5 háziorvosi, 2 házi gyermekorvosi, 3 fogorvosi körzetet működtet. A védőnői szolgálat keretében 5 vegyes védőnői körzet található. A védőnők kiemelt figyelemmel kísérik a célcsoporthoz tartozó állampolgárok életvitelét, a szükséges intézkedéseket azonnal megteszik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	**Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma**	**Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma**	**házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma**
2008	0	4	2
2009	0	4	2
2010	1	4	2
2011	0	4	2
2012	0	4	2
2013	0	5	2
2014	0	5	2
2015	0	5	2
2016	0	5	2
2017	0	5	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés egészségügyi alapellátáson keresztül biztosított.
A koragyermekkori kötelező szűréseket a háziorvosok és a védőnők folyamatosan végzik, a prevenciós és szűrőprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított.
Az önkormányzat a Magyarországi Zsidó Szociális Segély Alapítvánnyal támogatási megállapodást kötött, amelynek keretében Tiszakécskén egyenlő eséllyel a rák ellen emlőszűrő és felvilágosító program megszervezésére került sor, 2013 őszén, amelyen kb. 80 fő vett részt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Gyermekek részére a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a városi Pedagógiai Szakszolgálaton keresztül biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat az által fenntartott konyhák üzemeltetése során biztosítja a célcsoportnak a közétkeztetésben való részvételét, amelyben az egészséges táplálkozás szempontjait kell érvényesíteni.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A célcsoportnak lehetősége van iskolán belüli és iskolán kívüli sportprogramokban való részvételhez.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek célcsoportnál kerül részletesen kifejtésre. (6. pont)

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Településünkön ilyet nem tapasztaltunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, hiszen sikerült a szűrővizsgálatot és a felvilágosító programot megszervezni, az említett lehetőségek alapján. Ilyen jellegű programok szervezése a továbbiakban is célunk ezért folytatni kívánjuk a megkezdett intézkedést.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Tiszakécske városban 21 civil szervezet működik aktívan a kultúra és művészet területén, valamint 7 civil szervezet a sport területén. Az önkormányzatnak jó a kapcsolata a civil szervezetekkel és azok vezetőivel, ezek az egyesületek elsősorban a városi és nemzeti ünnepek alkalmával tevékenykednek.
A közösségi élet színterei elsősorban a művelődési ház és a könyvtár, ezen intézmények kiemelt gondot fordítanak a mélyszegénységben élők kulturálódására. A helyi civil szervezetek is elsősorban ezen intézmények épületeit veszik igénybe, illetve a helyi iskola sportcsarnokát. A legtöbb közösségi rendezvény a Tisza parton kerül megrendezésre, valamint a városi lovas pályán. Ezen rendezvények évről évre vonzzák a helyi lakosokat, egyre nagyobb számban. A település polgármestere és önkormányzata kiemelt figyelmet fordít ezen rendezvények népszerűsítésére és támogatására.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az országos átlagtól eltérően Tiszakécskén nincsenek etnikai konfliktusok, mint ahogyan ezt a 3.5. pontban kifejtettük és alátámasztottuk.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Családsegítő Szolgálat és a Katolikus Karitász szervezi az adományozást és a nehéz helyzetben levők, rászorultak segélyezését. Élelmiszercsomagok, ruhanemű, illetve bútor szétosztásával, továbbá ezen tevékenységekbe a kecskeméti Rév Szolgálat is aktívan részt vesz.

A Családsegítő Szolgálat valamint a Gyerekjóléti Szolgálat emellett egész évben aktívan részt vesz a városi rendezvényeken, továbbá programokat szervez elsősorban rászorult gyermekek számára. Ezen programok számát és körét a jövőben bővíteni kívánja mindkét szolgálat, továbbá a város lakosságának minél szélesebb körét kívánja bevonni ezen rendezvények szervezésébe és lebonyolításába.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tiszakécskén volt roma kisebbségi önkormányzat, amely 2010 – 2014-ig fejtette ki tevékenységét. A kisebbségi önkormányzat fő tevékenységei közé tartozik a kapcsolattartás a különböző hivatalokkal, együttműködés a családsegítő szolgálattal, nehéz sorsú családok segítése, számukra segítség- nyújtás hivatalos ügyekben, információs tevékenység, kulturális programok szervezése. A roma nemzetiségi önkormányzatnak Tiszakécske Város Önkormányzatával együttműködési megállapodása volt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a munkanélküliség a célcsoportban.	Adatgyűjtés a célcsoporthoz tartozó személyek körében Állásbörzék szervezése Ingyenes álláskeresési tanácsadások és képzések szervezése A helyi mikro-, kis-, és középvállalkozások támogatása a foglalkoztatottság növelése céljából (pályázatok útján)
A célcsoport egészségügyi állapota nem kielégítő, rossz lelki és mentális állapot a célcsoportnál, valamint rossz életvezetési módok.	Szűrővizsgálatok, tájékoztatók szervezése. Pszichológus bevonásával előadások, tájékoztatók szervezése, valamint személyes életvezetési tanácsadás. Természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás segítése
Magas az alulképzettek száma a településen.	Célzott felnőttoktatási programok és szakképzések iránti igények felmérése, szükség esetén motiválása a célcsoporthoz tartozók körében, Továbbképzési programok indítása.

Tanyavilág infrastrukturálisan elmaradott, nehezebben hozzáférhetők különböző szolgáltatások.	Földutak karbantartása, szilárd burkolattal való ellátása, folyamatos útkarbantartások, a Volánnal együttműködve a buszjáratok menetrendjének optimalizálása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Magyarországon a gyermekek helyzete az elmúlt évtizedekben elsősorban azért változott kedvezőtlenül, mert a munkaerő-piaci helyzet drasztikus változásaival (foglalkoztatottak számának csökkenése, a munkanélküliek és álláskeresők, valamint a hivatalos munka világából tartósan kimaradók számának növekedése, valamint a bérek reálértékének csökkenése) párhuzamosan jelentősen veszítettek a családtámogatások körében igénybe vehető ellátások is reálértékükből.
A demográfiai ismérvek (családtípus, gyermekszám, gyermekek életkora), a háztartás felnőtt tagjainak munkaerő-piaci helyzete (aktív felnőttek, munkanélküliség), a lakóhely (falu-város), valamint a roma kisebbséghez tartozás meghatározó szerepet játszik az egyenlőtlenségek és a szegénységi kockázat alakulásában.
A gyermekek szocializációja szempontjából nem csupán a gyermekek fizikai szükségletei, hanem a felnőttek fizikai szükségletei kielégítettségének is fontos szerepe van. A felnőttek ellátottsága, a háztartás általános jellemzői, a lakhatási feltételek a jövedelmi helyzet mindennapos hatásai, illetve a helyzet szubjektív megélése is befolyásolja a szocializációs környezetet.
A gyermekek megfelelő fejlődéséhez az elsődleges szükségletek kielégítése mellett a mentális egészség is nélkülözhetetlen.
Emberi jogi közelítésben a gyermek a társadalom teljes jogú tagja, kinek nem csupán az élethez fűződnek jogai, hanem a szabadsághoz és a boldogsághoz is; a családon belül és kívül is jár a gyermekeknek az autonómiához és a személyes integritáshoz fűződő jog.
A modern ipari társadalmakban, így nálunk is a minden gyermekre kiterjedő tankötelezettség miatt az alapfokú oktatásban a gyermekek döntő többsége részt vesz.
Általánosan elfogadott tény, hogy a háztartásban élő gyermekek számának emelkedésével nő a szegénység kockázata. Szociálpolitikai eszközökkel (pénzbeli támogatásokkal és szolgáltatásokkal) és a foglalkoztatáspolitika család- és gyermekbarát jellegének erősítésével ez a kockázat csökkenthető – ezen a téren jelentős változások is történtek az elmúlt évtizedekben a fejlett országokhoz hasonlóan nálunk is. Mindezek azonban kevéssé bizonyultak hatékonynak: a gyermekszegénység néhány OECD-országban is igen kedvezőtlenül alakul, és láthatóan csak azok az országok képesek eredményeket elérni a gyermekszegénység elleni küzdelemben, amelyek a foglalkoztatás, a munkabérek és a szociálpolitikai eszközök megfelelő és összehangolt együttesét alkalmazzák.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Tiszakécske városban 2012-ben a 0-17 éves állandó népesség száma: 2.258 fő volt. Ennek életkori megoszlása a következőképpen alakult:
0-2 évesek száma: 264 fő
2-14 évesek száma: 1.316 fő
15-17 évesek száma: 414 fő.

Az állandó népesség száma: 11.459 fő. A gyermekek aránya városunkban 17,4 %.
A táblázat a 2013-as adatokat mutatja, a Teir rendszerből elérhető adatok alapján, eszerint az állandó népesség száma 11.431 fő volt, melyből a 0-14 közötti korosztály száma 1548 fő.

2. számú táblázat - Állandó népesség 2017

	fő			%	
	nők	**férfiak**	**összesen**	**nők**	**férfiak**
nő	6466	4642	11108	58,21%	41,8%
0-2 évesek	105	122	227	46,25%	53,7%
0-14 éves	810	823	1633	49,6%	50,4%
15-17 éves	197	213	410	48,04%	51,9%
18-59 éves	3450	3589	7039	49,01%	50,9%
60-64 éves	439	383	822	53,4%	46,59%
65 év feletti	1570	1053	2623	59,85%	40,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	2.313	18	-	18
2009	2.275	22	16	22
2010	2.199	35	20	35
2011	2.163	42	17	42
2012	2.149	36	14	36
2013	2.146	25	23	25
2014	2.159	23	12	23
2015	n.a.	14	17	14
2016		n.a.	n.a.	n.a.
2017		n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati adatok

Az (általános/országos) tendenciának megfelelően a 18 év alattiak száma Tiszakécske település lélekszámában is fokozatos csökken. A megszüntetett esetek száma jóval 50 % alatt marad.
A számok egyezése miatt megállapítható, hogy a veszélyeztetett kiskorú gyermekek fogalma a Gyámhatóság minősítésében, megegyezik a védelembe vett gyermekekével.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	581	25	2	-	297
2009	611	28	2	-	310
2010	618	31	2	-	354
2011	621	30	3	-	240
2012	585	29	1	-	322
2013	596	25	2	-	184
2014	526	17	3	-	0
2015	498	17	3	-	0
2016	252	2	3	0	0
2017	231	5	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- az átmeneti nevelésbe vétel,
- a tartós nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,

A gyermekjóléti alapellátásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a

veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.
Tiszakécske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekjóléti szolgálati feladatokat az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálata útján látja el. Városunkban – gyermekjóléti alapellátás keretében – gyermekek napközbeni ellátása bölcsőde formájában valósul meg (4.3.3. sz. táblázat).
A gyermekvédelmi szakellátás feladatai közül a nevelőszülői hálózat működtetését döntő többségében a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartásában működő, Szent-Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató valamint az érdi székhelyű Fészek Gyermekvédő Egyesület látja el. Települési szinten, évek óta jellemzően 2-4 kiskorú gyermek kerül a gyermekvédelmi szakellátásba.
A hátrányos és különösen a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartása intézményi szinten nem minden esetben kerül regisztrálásra. A hátrányos helyzet az ingyenes illetve 50 %os mértékű kedvezményes étkezésben való részvétel alapján következtethető, ami nem feltétlenül jelent teljes lefedettséget, az egyéb jogosultsági feltételek illetve az intézményi ellátásban nem megjelenő kiskorúak jelenléte miatt. A halmozottan hátrányos helyzetről való nyilatkozat megtétele önkéntes.
A külterületen élő gyermekek számára az oktatási intézménybe történő könnyebb bejutást az előző intézkedésben leírt útjavítások is biztosítják. Sajnálatos tény, hogy a Volán DAKK Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. erőfeszítéseink ellenére sem állította vissza a már megszüntetett Volán járatot.
Ezáltal a korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósul, hiszen pályázati forrásból sikerült az útburkolatok javítását megoldani, bizonyos útszakaszokon, valamint felnőtt kísérőt biztosítani a gyermekek biztonságosabb utazása érdekében. Folytatni kívánjuk a megkezdett, ide vonatkozó intézkedést, hiszen a buszjáratok optimalizálása továbbra is megoldatlan.
A szociális rendszer 2015. március 1-jei átalakulása nagyban érintette a gyermekvédelmi rendszert is, a hatáskörök átrendeződtek, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény helyett rendszeres gyermekvédelmi támogatás formája valósul meg, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás formája megszűnt.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai – iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingy.étk-ben részt. száma óvoda	Ingy.étk. részt.sz. isk.1-8.évf	50%mérték ű kezdv.étk. 1-13évf.	Ingy. tankönyv részesülők sz.	Óvodáztatási tám. rész. száma	Nyári étk-ben rész. száma
2008	35	298	105	n.a.	-	134
2009	42	320	129	673	3	134
2010	45	349	100	688	13	138
2011	41	293	113	590	24	90
2012	42	262	123	529	16	90
2013	98	213	89	559	3	57
2014	69	185	94	572	5	80
2015	70	179	96	620	4	NA
2016	205	173	85	638	nincs	107

2017	213	177	92	645	nincs	122

Forrás: Önkormányzati adatok

Az óvodáztatási támogatás 2009. évtől történő bevezetése óta 2011-ig emelkedő tendencia, majd 2012-ben közel 25 %-os csökkenés figyelhető meg. A 2014/15-ös óvodai évtől, 3 éves kortól kötelező intézményi ellátás igénybevételének bevezetésekor – feltételezhetően – ezen támogatásban részesülők száma is növekedni fog. A köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint 2015. szeptember 1-től minden 3. életévét betöltött gyermek óvodába járása kötelező, az óvodáztatási támogatás ezzel egyidejűleg megszűnik.

d) kedvezményes iskolai étkezésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkezésben részt vevő óvodás gyermekek aránya viszonylagos állandóságot mutat, amivel némiképp ellentmondásban áll, az ingyenes étkezésben részesülő általános iskolások, 2010-től csökkenő száma. Nyilván az iskolások körében, az intézményi keretekből adódóan, és egyéb (pl. egyéni vagy életkori) igények megjelenése miatt némi csökkenés realizálható, de a szolgáltatás igénybevételének tendenciái, figyelembe véve a napi meleg étel biztosításának fontosságát az iskoláskorú gyermekek körében, illetve az ehhez való hozzájutás térítésmentességét, nehezen racionalizálhatóak, és hozhatóak összhangba az 50 %-os mértékű kedvezményes étkezést igénybe vevők fordított arányban történő változásainak eredményeivel.

Az ingyenes tankönyvben részesülők számának aránya egyezést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számának arányával.

2013. január 01-ig, amíg az oktatási intézmények önkormányzat fenntartásában működtek, az önkormányzat valamennyi 1. osztályos tanulónak ingyenes tankönyvet biztosított.

A nyári étkeztetésben részesülők száma 2008. és 2009-ben 134 fő, 2011-ben 138 fő volt. 2011. évtől a szolgáltatás igénybevételének feltételei módosultak, ezért az igénybevevők száma csökkent. A külterületen élő gyermekek számára a nyári étkeztetéshez való hozzájutás nehézséget okoz. A tömegközlekedés behatárolt lehetőségei, annak költségei; családon belül több – eltérő intézményi ellátásban (óvoda, iskola, 3 éves kor alatt ezek hiánya) részesülő – gyermek esetében, a jogosultság nem minden gyermekre vonatkozik, ezért az étkeztetés igénybevétele nem feltétlenül jelent jelentős, érdemi támogatást ezen családok számára.

A külterületen élő gyermekek számára a nyári gyermekétkeztetéshez történő gyorsabb hozzáférés lehetősége a felújított közforgalmi utakon történő közlekedéssel lehetséges. A nyári gyermekétkeztetés keretében lehetőséget biztosít az önkormányzat arra, hogy a külterületen élő gyermekekhez eljusson az élelem. Az ide vonatkozó, korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, hiszen pályázati forrásból sikerült az útburkolatok javítását megoldani, bizonyos útszakaszokon. Így az ételhez való hozzájutás könnyebbé vált, ám a nagyobb távolságok leküzdése még feladatként jelentkezik, valamint az is, hogy többen részesülhessenek a nyári étkeztetésből a külterületeken élő gyermekek közül. Folytatni kívánjuk a megkezdett intézkedést, hogy még szélesebb körben tudjuk biztosítani az étkeztetést. A külterületen élő gyermekek számára a nyári gyermekétkeztetés során biztosítjuk az étel házhozszállítását, mivel tömegközlekedési eszközzel rövid idő alatt lehetetlen a városból a külterületre jutni.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Városunkban magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

A külterületen élők aránya viszont magas. A KSH 2001. február 1-jén, a 2012. január 1-jei közigazgatási állapota szerint központi belterületen 3700 lakás, egyéb belterületen (Kerekdomb, Tiszabög) 509, míg külterületen 878 lakás található (ez a belterületi lakások 23,7 %-a) A külterületen élők családi összetételéről, konkrétan a kiskorúak számáról nincs nyilvántartás, ami pedig az esélyegyenlőség vizsgálatához, annak biztosítása érdekében hasznos információkat hordozhat magában.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Tiszakécske városban 2012-től 5 védőnő látja el a védőnői feladatokat. 2008-tól 2011-ig területi és iskolavédőnői körzetek voltak. 2012-től vegyes körzetek kialakítására került sor: az intézményi (óvodai, iskolai védőnői) feladatok ellátását megosztva gyakorolják.
A központi oktatási intézményben önálló orvosi szoba található, mely lehetőséget biztosít a védőnő számára a kötelező iskolai szűrések oktatási intézményben történő elvégzésére.
A védőnői szolgálat az Egészségügyi Központ épületében látja el feladatait, mely frekventált helyen, a város központjában található. Megközelíthetősége gépjárművel és tömegközlekedési eszközzel is kiválóan biztosított.
A védőnők által ellátott 0-3 év közötti gyermekek száma az alábbiak szerint alakult:
2008-ban 303 fő, 2009-ben 306 fő, 2010-ben 298 fő, 2011-ben 279, és 2012-ben 293 fő.
Az ellátott gondozottak számának vonatkozásában jelentős különbség nem tapasztalható, betöltetlen védőnői státusz nincs.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátásához való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	2
2009	0	4	2
2010	1	4	2
2011	0	4	2
2012	0	4	2
2013	0	5	2

2014	0	5	2
2015	0	5	2
2016	0	5	2
2017	0	5	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma: 2. Betöltetlen házi gyermekorvosi praxis nincs. Szakorvosi ellátások biztosítottak településünkön, igaz, nem speciális gyermekszakorvosi. A gyermek szakorvosi ellátásokat Kecskemét Megyei Kórházban, illetve a kórház szakrendelőjében tudják az arra rászorulók igénybe venni.

Tiszakécske város 3 fogorvosi körzetre van felosztva. Iskolafogászat keretében a rendszeres szűrések az intézményi ellátásban részesülő gyermekek számára biztosítottak.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Tiszakécskén a pedagógiai szakszolgálat feladatait a Móricz Zsigmond Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola látja el. (A továbbiakban: Móricz Zsigmond Oktatási Intézmény – MzsOI)
A beszédhibás gyerekekkel 2012. első félévében három logopédus (ebből egy óraadó) illetve 2012. második félévében négy logopédus (ebből kettő óraadó) foglalkozott, az első félévben 32 óra, a második félévben 36 óra heti óraszámmal. A 2012-es év első félévében összesen ellátott gyermek száma 115 fő volt, ebből 75 fő óvodás, a második félévben szintén 115 fő volt az összesen ellátott, melyből 78 fő volt óvodás.
Nevelési tanácsadásban településünkön 2012. első félévében 51 gyermek részesült. 9 fő terápiás, 42 fő eseti ellátásban. 2012. második félévében összesen 28 gyermek részesült ellátásban, ebből 5 fő terápiás, 23 eseti ellátásban.
A korai fejlesztés elsősorban a Bölcsőde épületében biztosított ugyancsak a pedagógiai szakszolgálat keretében. A fejlesztő felkészítés az Eltérő Tanterű Tagozat pedagógusain keresztül valósul meg, ahol a fejlesztő oktatást a súlyosan és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő iskolai oktatása irányelvének alkalmazásával szervezik meg.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.
Tiszakécske Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekjóléti szolgálati feladatokat az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálata útján látja el. A Szolgálat feladatát különálló szakmai egységként, 2005. július 01-től mikrotérségi szinten, gesztortelepülésként végzi, mely 2013. június 30. napjáig tart.
Városunkban – gyermekjóléti alapellátás keretében – gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde formájában valósul meg (4.3.3. sz. táblázat).

4.3.3. számú táblázat – Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	28	1	20
2009	1	29	1	20
2010	1	32	-	26
2011	1	31	-	26
2012	1	26	-	26
2013	1	26	-	26
2014	1	26	1	26
2015	1	26	2	26
2016	1	38	2	38
2017	1	38	3	38

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Bölcsődei ellátás biztosításra kerül a törvényben meghatározott feltételekkel igénylő gyermekek esetében. Elutasított igény vonatkozásukban nem történt.

Családi napközi településünkön nem működik.

Fontos lenne, különösen az alacsony jövedelmű, illetőleg az elszigeteltségben élőcsaládok esetében a gyermekek korai fejlesztésében, a szociális és tanulási képességek elsajátításában nyújtott segítés. A 0-3 éves gyermekek vonatkozásában, különösen a szegénységben élő családok számára kellene biztosítani akár a részidős napközbeni ellátást és a napközbeni ellátás keretében a gyermek közétkeztetésben való részvételét és ezzel táplálkozásuk javítását is, ami lehetőséget adhatna az elszigetelődés csökkentésére is.
Ennek, az intézményes ellátásban részt nem vevő korcsoportnak indokolt esetben lehetővé lehetne tenni pl. a közétkeztetésben való részvétel.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető speciális szolgáltatás településünkön nem érhető el. A krízishelyzetbe kerülő családok számára a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közvetítéssel biztosítja az ilyen típusú szolgáltatások igénybevételét.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településünkön számos kulturális-, sport-, alkotó művelődési közösség, civil szervezet működik. Számos közülük kiemelt figyelmet fordít a gyermekek és fiatalok aktív részvételére.

- A városi Sportegyesület: teke, ökölvívás, kézilabda, labdarúgás, úszás, kosárlabda szakosztályokat működtet.
- Ezeken felül a Tiszakécskei Lövész, Technikai és Szabadidő Sportegyesület, Tiszakécske Lovasegyesület, Topkids Karate Sportegyesület és Gyermekekért DSE

speciális tartalmakkal biztosítja az egészségfejlesztést, illetve sportolási lehetőségeket, a szabadidő hasznos eltöltését.

- A kulturális tevékenységek közül városunkban kiemelkedő, évtizedes hagyományokra tekintenek vissza a citera- és néptánc-együttesek.
- Egyesületeink közül a Horgászegyesület is aktívan támogatja a gyermekek szabadidős tevékenységét. Versenyek, korábbi években táborok, megrendezésével motiválja a hasznos időtöltést.
- A moderntánc kedvelői is több korcsoportban és stílusban találhatják meg a számukra megfelelő elfoglaltságot. pl.: Zafira Moderntánc Csoport is több mint száz tanítvánnyal, már több mint 8 éve várja a fiatalokat.
- Az Arany János Művelődési Központ és Könyvtár szintén változatos kulturális programokkal (koncertek, író-olvasó találkozók, a szünidőkben kézműves foglalkozásokkal várja a gyermekeket)
- A Móricz Zsigmond Oktatási Intézményben alapfokú művészeti oktatás is folyik, mely támogatást biztosít a rászoruló tanulók részére.
- A Móricz Zsigmond Oktatási Intézmény folyamatosan nyári napközit működtet az általános iskolás korú gyermekek számára, ennek keretében erdei táborok megszervezésére is sor kerül, ami igen népszerű a gyermekek körében. Több civil szervezet kezdeményezésében vannak úgynevezett kézműves táborok, vagy „Hercegnő Tanoda" óvodás és kisiskolás korú gyermekek részére, egy hetes turnusokban. Az Arany János Művelődési Központ TÁMOP, EFOP program keretében különböző művészeti szakköröket szervezett és tartott mind az óvodás, általános iskolás, fiatal (gimnáziumi szakiskolai) gyermekek számára.

Az idevonatkozó, korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, hiszen a különböző táborok és egyéb gyermekeknek szervezett foglalkozások széles körben folytatódtak. A táborok keresettsége és népszerűsége miatt a továbbiakban is folytatni kívánja az intézkedés megvalósítását az önkormányzat. Az önkormányzat a bölcsődét 2015. október 1. napjától 1 csoporttal bővítette, ahol a tárgyi és személyi feltételek rendelkezésre állnak. A gyermekek nyári foglalkoztatásában a katolikus egyház rendkívül nagy szerepet vállalt különböző korosztályoknak szervezett táboraiban.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek intézményi étkezését 2 telephelyen működő, korszerűen felújított konyhákban történő főzéssel biztosítja városunk, a hétköznapokon. A nyári gyermekétkeztetés szintén évek óta megoldott.
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a vonatkozó jogszabályok alapján annak a tanulónak a részére, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban él, illetve az annak, aki nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, önkormányzatunk biztosítja az ingyenes, illetve 50 %-os mértékű kedvezményes étkezést.
Önkormányzatunk, a jogosultakon kívül, 2013. január 01-ig, minden 1. osztályos tanuló számára biztosította az ingyenes tankönyvet.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs információnk, illetve tudomásunk arról, hogy hátrányos megkülönböztetés valamint egyenlő bánásmód követelményének megsértése témakörben érkezett volna észrevétel.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszer keretein belül

Önkormányzatunk az Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR) keretén belül rendszeresen és eredményesen nyújtott be pályázatokat, a szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében, 2013. január 01-ig, az oktatási intézmény állami fenntartásba kerüléséig.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Településünkön 1 állami és 1 egyházi fenntartású iskola működik.
Az állami fenntartású intézményben tanulók száma, a vizsgált időszakban, kismértékű, fokozatos csökkenést mutat, a gyermeklétszám folyamatos csökkenése miatt.
Az egyházi fenntartású intézmény tanulóinak számát tekintve csökkenés a 2010/2011. és 2011/2012-es tanév között tapasztalható.
Az egyházi fenntartású intézmény nem tartja nyilván a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, így az intézmények közötti összehasonlításra ebben a témakörben nincs lehetőség.
Az állami fenntartású intézmény vonatkozásában a telephelyek szerinti összehasonlításra van lehetőség, ami alapján megfigyelhető, hogy a Tiszabögi tagozaton minden évfolyamon magasabb (a legkirívóbb eset a 3. évfolyam, ahol több mint háromszoros) a hátrányos helyzetű tanulók aránya.
Jellemzően igaz ez a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra is. Kivételt képez ez alól a 4. évfolyam, ahol Tiszabögön nincs nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a különbség jóval kisebb mértékű, mint a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában. 4 évfolyamon az eltérés jelentéktelen, 1 esetben valamivel kevesebb mint 25 illetve 1 esetben valamivel kevesebb mint 50% a tanulók. A 2 fennmaradó évfolyam közül az egyikben (8.) közel hatszoros, míg a másikban (7.) azért jelentős az eltérés, mivel az egyik telephelyen nincs ebben az évfolyamban sajátos nevelési igényű tanuló.

b) a köznevelésihez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Móricz Zsigmond Oktatási Intézmény 6 gyógypedagógust foglalkoztat. Az intézmény önálló iskolapszichológussal nem rendelkezik, viszont az intézmény keretein belül működő pedagógiai szakszolgálat, az intézmény tanulói részére, szükség szerint biztosítja pszichológus igénybevételét.
A Móricz Zsigmond Oktatási Intézmény valamennyi telephelyén gyermekvédelmi felelős segíti és biztosítja a gyermekekkel kapcsolatos esetlegesen felmerülő problémák megoldását.
A Református Iskola gyógypedagógust nem foglalkoztat, viszont iskolapszichológus áll a gyermekek rendelkezésére.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Tiszakécske Városban hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció nem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mérhető, jelentős eltérések nem tapasztalhatóak.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége településünkön megfelelő módon és hatékonysággal valósulnak meg. Az önkormányzat a jogszabályban előírt feladatait teljesíti, a támogatásokat biztosítja valamennyi jogosult gyermek számára.
A külterületen élő gyermekek számára az oktatási intézménybe történő könnyebb bejutást útjavítások is biztosítják. Az önkormányzat március elejétől az óvodába és iskolába járó, külterületen élő gyermekek számára felnőtt kísérőt biztosít a Móricz Zsigmond Oktatási Intézménnyel közösen. 2016. január 1-jétől az oktatási intézmények működtetése és fenntartása állami irányítás alá került a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, illetőleg a Tankerületeken keresztül.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A külterületen élő családok/gyermekek vonatkozásában, tanév közben, az oktatási - illetve az életkorból adódóan - különösen a nevelési intézménybe (óvoda) történő biztonságos (tömeg)közlekedés, illetve a kiskorú gyermeket kísérő szülő gyors, de legalábbis elfogadható időkeretben történő hazajutása.	- mindenekelőtt indokoltnak tűnik, a külterületen élő kiskorú gyermekek nyilvántartása, illetve a beazonosított problémával érintettek számának meghatározása - tömegközlekedési járatok sűrítésének kezdeményezése és/vagy - szülői összefogás kezdeményezése
A külterületi gyermekek vonatkozásában a nyári gyermekétkeztetéshez való hozzájutás.	- lehetőség biztosítása a meleg étel elvitelére (több gyermek esetén elegendő lenne pl. egy idősebb gyermek beutazása) vagy - több család összefogásával felváltva lehetne a meleg étel házhozszállítását biztosítani
Egységes nyilvántartási rendszer hiánya a hátrányos illetve különösen a halmozottan hátrányos helyzetű kiskorúak vonatkozásában, a gyermekekkel kapcsolatban álló intézmények között; aminek következtében a számukra biztosított illetve biztosítható ellátások, juttatások illetve azokhoz való hozzájutás elérésének nyomon követése nem megoldott.	- aktívabb együttműködés az önkormányzat és az illetékes, gyermekkel kapcsolatban álló szolgálatok, intézmények között - szakmaközi megbeszélések - tájékoztató – információs rendszer létrehozása (szórólapokon, helyi sajtóban történő információnyújtás), stb.
Hasznos, nyári szabadidős tevékenység hiánya.	- pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése - a meglévő önkormányzati és egyéb (pl. egyházi, civil) programok nyilvántartása, azokkal való együttműködés - a működő programokról tájékoztatás, információ eljuttatása, azon társadalmi réteg bevonása, motiválása, akik számára ezen lehetőségek nem ismertek, illetve bármely okból ettől távolmaradtak.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Európában, az utóbbi évtizedekben egyre több szó esik a különböző társadalmi egyenlőtlenségek célzott megszüntetéséről. A nemek közötti esélyegyenlőség olyan téma, amely mindenképp figyelmet érdemel. A XXI. Században a nők szavazhatnak, tanulhatnak, olyan munkákat is végezhetnek, amelyek korábban csak a férfiak kiváltsága volt. Azonban nem feledkezhetünk meg arról, hogy maga a tanulási vagy munkalehetőség még nem jelenti azt, hogy a nők egyenlők lennének a férfiakkal. A nemek eltérő aránya az élet számos területén tetten érhető, így például az iskolai végzettség, a betöltött munkahelyi pozíció, vagy a háztartási munkában való részvétel tekintetében.

A többség szemléletmódja a mai napig őriz egyfajta konzervativizmust, a témát illetően. A 20. század a nyugati országokban számos fontos változás történt a férfi és női valamint a családban betöltött szerepeket illetően. Ezen szerepekkel kapcsolatos értékek, értékrendszerek is oly mértékű változásokon mentek keresztül, amelyek nagymértékben megmozgatták, az addig már szinte megkövesedett attitűdöket. Vagyis az addig otthon

dolgozó asszonyok kikerültek a munka szférájába és ma már egyre több férfi dolgozik otthon (pl. neveli a gyerekeket).
A nőkkel és férfiakkal való egyenlő bánásmódot a közösségi jog számos jogszabályban rögzíti, különösen a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén.[26]

Az Európai Unióban a nők jogait a következő bizottságok és testületek képviselik:

1. Nőügyi Tájékoztató Központ (Secteur Information des femmes)
2. Női jogok bizottsága (Commission des droits de la femme)
3. Európai Nő Lobbi (European Women's Lobby)
4. Egyenlő Esélyek Irodája (Equal Opportunities Unit)
5. Európai Parlament
6. Európai Bizottság

Magyarországon a nők helyzete részben hasonló a közösség tagállamaiban tapasztaltakhoz, de az eltérő történelmi fejlődés miatt több területen is, különösen munkaerőpiaci helyzetüket tekintve különbözik attól. A magyarokban a nyugati országok lakosaihoz képest a nemekről és a társadalomban betöltött szerepükről ma is a nézetek meglehetősen konzervatívak. Esélyegyenlőség-politika tekintetében hazánkra jellemző a stratégia nélküliség, ugyanis nem rendelkezünk konkrét elképzelésekkel e témában, illetve ha a gondolat már megfogalmazódott, annak megvalósítása általában akadálya ütközik. Ennek oka, részben, az esélyegyenlőségi kérdésben való pontos rálátás hiányában keresendő.

Hazánkban azonban működnek olyan intézmények, amelyek e problémakör leküzdéséért vannak:

- Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Hivatala,
- Alkotmánybíróság,
- Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen (NaNe),

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind pedig a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/54/EK IRÁNYELVE (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A női munka mindig is kényes téma volt. A nőknek a történelem során mindig is nehezebb volt bekerülni a munkaerőpiac vonzóbb, magasabb státuszú területeire. Karrierjük során nehezebben tudták magukat felküzdeni felsőbb pozíciókba, mint a férfiak. A XX. Század elején a nők ki voltak tiltva a felsőoktatásból és csak ritkán kaphattak magasan kvalifikált munkát. Azonban iskolázottságuk emelkedésével egyre több nő előtt rajzolódott ki egy olyan élet, amelynek középpontjában már nem csak a család, hanem a munka és a karrier is szerepet kap.
Női foglalkoztatottsága társadalmi rétegek szerint különösen gyenge

[26] A TANÁCS 2000/78/EK IRÁNYELVE (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (2)

- a kisgyermekes nők
- a fiatalok
- az idősebbek
- az etnikumok (roma)
- a fogyatékkal élők
- az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkaerő-piaci integrálódásának esélye.

A foglalkozási összetétel különbségei miatt nem meglepő, hogy a nők átlagos keresetei alacsonyabbak a férfiakénál. A nők a mindennapi élet más területein is hátrányban vannak. A nők naponta több időt töltenek munkával. A nagyobb munkaterhelésének fő oka, hogy a háztartási munka terhe elsősorban rájuk hárul, ennek következtében kevesebb idejük marad szabadon választott tevékenységekre. A társadalom létfeltételeinek megteremtése nagyobb mértékben nehezedik a nőkre. A nők akarnak dolgozni, de természetesen az anyagiaknál előrébb való számukra a család. Kötelességüknek tartják, hogy dolgozzanak és besegítenek férjüknek a család eltartásában, míg az egyedülállóknál az önmegvalósítás egyik útja a munka.

Magyarországon, 10 éves távlatban történelmi mélypontra süllyedt a munkanélküliségi ráta. A KSH (Központi Statisztikai Hivatal) szerdai közlése szerint; a múlt év utolsó negyedében 3,8 százalékos volt (az Eurostat listáján 3,9), 2017 átlagában 4,2 százalékot tett ki. [27] 2013 óta jelentős mértékben csökkent a munkanélküliek száma és aránya. 2015-ben a 15–64 éves munkanélküliek száma 36 ezer fővel 307 ezerre, a munkanélküliségi ráta 7,8-ről 6,8%-ra mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. A munkanélküliségi mutatók a férfiak körében nagyobb mértékben csökkentek, mint a nőknél. 2015-ben a 20–64 éves népesség körében a hazai foglalkoztatási ráta 68,9% volt, az egy évvel korábbinál 2,2, a 2010. évinél 9,0 százalékponttal magasabb. Míg a férfiak körében a foglalkoztatás szintje (75,8%) meghaladta a kitűzött 75%-os célértéket, addig a nők esetében – az egy év alatt bekövetkezett 1,9 százalékpontos növekedés ellenére – a foglalkoztatási arány (62,1%) továbbra is jelentősen elmaradt attól. [28]

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	4004	3985	3869	3786	135	199
2009	3974	3924	3661	3583	313	341
2010	3994	3924	3771	3695	223	229
2011	3983	3886	3770	3592	213	294
2012	3954	3858	3727	3563	227	295
2013	3965	3837	3773	3542	192	295
2014	n.a					
2015	n.a					

[27] http://hu.euronews.com/tag/munkanelkuliseg
[28] https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo/mo2015.pdf

2016	n.a					
2017	n.a					

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A Tiszakécskén élő, munkavállalási korú nők számáról, valamint arról, hogy közülük hány fő dolgozik, csak a 2011. évi népszámlálási adatok állnak rendelkezésre. Mint ahogyan a 5.1.1. számú táblázatból is látható, az aktív korú férfiak és nők aránya közel egyforma (54 fővel több a munkavállalási korú férfi), azonban ez az arány a foglalkoztatottak számánál már jelentős eltérést mutat. 2011-ben Tiszakécskén 2422 férfinek volt bejelentett munkahelye, míg ez a szám a nőknél 1846. Itt tehát már 576 fő a különbség. A regisztrált munkanélküliek arányában nincs nagy eltérés a férfiak és a nők között. Számszerű adat nincsen arról, hogy a GYES-ről visszajövő édesanyák, a roma nők, a megváltozott munkaképességű, az 50 év feletti, valamint az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők, hogyan tudnak érvényesülni a munka világában, illetve a helyi munkaerő-piacon. A magyarországi átlagot tekintve azonban feltételezhető, hogy a nőknek ezen csoportjai különös hátránnyal indulnak, ha munkát szeretnének vállalni. Arra vonatkozóan sem állnak rendelkezésre helyi adatok, hogy a munkanélküli hölgyek közül, hány fő regisztrált több mint egy éve és ez milyen arányban áll a férfi regisztráltakkal.A Járási Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya, illetőleg a Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály a közfoglalkoztatás keretében gondoskodott a foglalkoztatást segítő programok megszervezéséről, amelyben többségében nők vettek részt. Szervezett a Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály kimondottan nők számára oktatási csoportot, pl. varrónők esetében. Az önkormányzat a nappali ellátást nyújtó intézmények (óvoda, bölcsőde) nyitva tartásával alkalmazkodik a nők minél szélesebb körű foglalkoztatásában való részvételéhez, azzal, hogy az óvodába már 6 órára lehet a gyermeket vinni, legkésőbb 17 órakor távozhat az óvodából. Az előző évekhez hasonlóan az intézmények nyitva tartásával segítjük továbbra is a nők munkába állását.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Jelenleg, adatok hiányában nem tudható, hogy milyen arányú a nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Ideális esetben a programokon résztvevők nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek között lévő nemek közötti megoszlással. Mivel nem állnak rendelkezésre számszerű adatok, hogy a településen induló foglalkoztatást segítő és képzési programok résztvevői között milyen arányú a nők száma a férfiak számához képest, a hazai áltagból kell kiindulnunk. Az országos adatokat tekintve elmondható, hogy az ilyen programokon alacsony a női részvétel, illetve általában több olyan képzés indul, amelyek elsősorban férfiaknak való. Általános probléma továbbá, hogy ezek a képzések sokszor nem összeegyeztethető egy kisgyerekes édesanya napi rendjébe és időbeosztásába, illetve nem veszik figyelembe, ha az édesanya gyermeke váratlanul megbetegszik.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Adatok hiányában nem tudható, hogy a településen a regisztrált munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. A KSH 2011. évi népszámlálásának adatai alapján azonban elmondható, hogy Tiszakécskén a nők 33%-a 8 osztályos végzettséggel, 23%-uk

gimnáziumi érettségivel, középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel 16,5%-uk, 8 osztály alatti végzettséggel 17,5%-uk, egyetem, főiskola stb. oklevéllel 10%-uk rendelkezik. Ezek az arányok a férfiakat tekintve eltérőek. A településen élő férfiak 35 %-a középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel, 25%-uk 8 osztállyal, 19%-uk érettségivel, 13%-uk 8 osztály alatti végzettséggel és 8%-uk egyetemi vagy főiskolai diplomával rendelkezik. Mint ahogyan az adatok is mutatják a tiszakécskei nőknél a 8 osztályos végzettség a jellemzőbb, illetve a gimnáziumi érettségi megszerzése. A férfiaknál azonban elsősorban a szakmunkás bizonyítvány megszerzése a jellemzőbb.

Mivel nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyek mutatná az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeit, nem elemezhető, hogy részükről mennyire valósul meg helyi és környékbeli szinten az esélyegyenlőség a munkaerőpiacon. Mivel az országos tendencia azt mutatja, hogy az alacsony iskolai végzettség elsősorban a roma nőkre jellemző, ezen hátrányos helyzetű csoport különös figyelmet érdemel a munkaerő-piaci aktivitás tekintetében, ugyanis ezen réteg tagjai preventív jelleggel alakíthatja a következő generációs hozzáállását és életvezetési tendenciáit. Hivatalos adat nem áll rendelkezésre ezen témában jelenleg.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). Adatok hiányában nem tudható, hogy a településen létezik-e hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén. A helyi munkáltatók azonban jelezték együttműködési szándékukat ezen problémakör feltárására.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Magyarországon komoly problémát jelent a kisgyermekes szülők alacsony munkaerő-piaci aktivitása – ebben az Európai Unió országai után Málta után az utolsók vagyunk. A kisgyermekes nők hazánkban általában hosszabb időre és nagyobb százalékban esnek ki a foglalkoztatottságból, mint a többi tagállamban. A magyar intézményi- és családtámogatási rendszer a szülőket nem támogatja a család melletti munkavégzésben; és nem teszi ezt a hagyományos családmodell sem, amely szerint a nőnek szülés után minél hosszabb ideig otthon kell maradnia. A munkába való visszatérés ezért mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára nehéz helyzetet teremt.

A kisgyermek melletti munkavállalás nehéz helyzetet jelent mind a munkaadónak, mind a munkavállalónak, ezt azonban odafigyeléssel és célzott fejlesztéssel meg lehetne oldani. Magyarországon a dolgozók kilencven százalékának nincs lehetősége atipikus munkavégzésre, míg az EU huszonhét országának teljes lakosságára vetítve az atipikus munkavégzés aránya a dolgozók számának egyharmada. Magyarország jelentősen elmaradott ezen a téren: az anyák többsége általában a harmadik év után megy vissza dolgozni, az édesapák, pedig a legritkább esetben maradnak otthon a gyermekekkel. Ha több gyermek születik, az otthon töltött idő a három év sokszorosára is nőhet, és minél hosszabb időt tölt otthon az édesanya, annál nehezebb visszatérnie, hiszen az évek múlásával csökken a munkatapasztalat a karrierépítés lehetősége. Míg az édesanyák

félnek az indok nélküli elbocsátástól, nincs lehetőségük a megfelelő gyermekfelügyeletre, kevés a bölcsődei férőhely, nincsenek megfelelő információik, addig a cégeknél a jó gyakorlatok ismerete és a megfelelő tapasztalat hiányzik: a vállalatok leginkább attól félnek, hogy a kisgyermekes szülők nem tudják megfelelő kiszámíthatósággal ellátni a munkájukat. A magyarországi munkaadók még mindig a rendelkezésre állást, a fizikai jelenlétet tartják a legfontosabbnak. Kevés cég ismeri fel, hogy a kisgyermekes a szülők jobbak a multitasking-ban, a figyelem megosztásában, a hatékony időkezelésben, és megfelelő bánásmód esetén nagyobb a lojalitásuk az őket foglalkoztató cégek felé.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	303	1	20	0	0	0	20
2009	306	1	20	0	0	0	20
2010	298	1	26	0	0	0	26
2011	279	1	26	0	0	0	26
2012	293	1	26	0	0	0	26
2013	264	1	26	0	0	0	26
2014	n.a.	1	26	0	0	0	26
2015	n.a.	1	26	0	0	0	26
2016	n.a.	1	38	0	0	0	38
2017	n.a.	1	38	0	0	0	38

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet
A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.
A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.
A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.
Házi gyermekfelügyelet
A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.
Alternatív napközbeni ellátás
Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)[29]

Általános iskola
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Tiszakécskén jelenleg 1 bölcsőde 3 csoporttal és 5 óvoda áll a szülők rendelkezésére, ahol a nyitvatartási idő 06:00 órától 17:00-ig tart, azonban a törvényi előírások szerint a gyermek 8 óránál több időt nem tölthet ezen intézményekben. Nem készült ez idáig olyan felmérés, amely azt vizsgálta volna, hogy a településen élő és dolgozó kisgyermekes édesanyák miként tudják összeegyeztetni munkájukat és gyermekük nappali intézményi ellátását.

Nem áll sem kvalitatív, sem kvantitatív jellegű adat arra vonatkozóan, hogy a településen élő kiskorú gyermeket nevelő édesanyák a nyári időszakban, az iskolai szünet alatt miként tudják megoldani gyermekük felügyeletét.

A KSH kutatási alapján elmondható, hogy országszerte problémát okoz az édesanyáknak a munkavállalás melletti gyermeknevelés. Azon szülők, akik nem lakhelyükön tudtak munkát vállalni, komoly nehézségekkel küzdenek a téren, hogy gyermekük a meghatározott időben érkezzen be és hagyja el a bölcsődét/az óvodát/az iskolát. De

[29] Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

ugyanilyen nehézséggel küzd azon szülő is, akinek munkáltatója elvárja az esetleges túlórák elvállalását. Sok édesanya nem tudja megoldani, hogy gyermeke a szabadidejét biztonságban, kreatív módon és hatékonyan töltse el, ha nincs mellette megfelelő felnőtt korú személy és nem felügyel mindezekre.

Jelenleg Tiszakécskén nem működik egyetlen „családbarát" munkahely sem, illetve nem állnak rendelkezésre a kisgyermekes édesanyák számára az állami intézményeken kívül más alternatív gyermekfelügyeleti forma, amely segítené őket, hogy minél aktívabban és teljesebben tudjanak jelen lenni munkahelyükön.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A Családsegítő Szolgálat feladata, az 1993. évi III. törvény alapján, az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, illetve személyek szociális és mentálhigiénén ellátása. A szolgálat célja a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzés, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Családgondozói feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységeket végez. Erről a tevékenységről jogszabályban meghatározott forgalmi naplóban és esetnaplóban dokumentációt végez.
Az 1997. évi XXXI. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján működik a Gyermekjóléti Szolgálat. A Szolgálat által nyújtott ellátásra a településen élő minden gyermek jogosult. A gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése az elfogadott szakmai program alapján. Ennek érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri a településeken élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét. Működteti a gyermekvédelmi jelzőrendszert, melyben az érintett intézmények (jelzőrendszeri tagok) által veszélyeztetettnek ítélt gyermekek családjaival felveszi a kapcsolatot, annak érdekében, hogy a veszélyeztetettséget megszüntessék.
Tájékoztatást nyújt a gyermeki és szülői jogokról, kötelezettségekről, valamint az országos és helyi támogatásokról és ellátásokról, ezek igénybevételéhez szükség esetén segítséget nyújt. A szolgáltatásszervezési, közvetítési feladata körében megszervezi, hogy a településen élő gyermekek szükség szerint az alábbi szolgáltatásokat elérhessék: családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás.
A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként

2008	4	303	61
2009	4	306	61
2010	4	298	60
2011	4	279	56
2012	5	293	59
2013	5	283	57
2014	5	269	54
2015	5	271	54
2016	5	283	56
2017	5	172	34

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Tiszakécskén jelenleg a Családsegítő Szolgálat 3 fő családgondozóval és 1 fő szociális segítővel, a Gyermekjóléti Szolgálat 3 fő családgondozóval, és a Védőnői Szolgálat 5 fő védőnővel működik.
A településen mind a védőnői hálózat, mind a Gyermekjóléti Szolgálat, mind pedig a Családsegítő Szolgálat aktívan lép fel és működik. Ezen szervezetek munkatársai kiemelt figyelmet fordítanak a családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadására, a mindennapokban a család-és nővédelmi gondozásra. A szociális szféra ezen dolgozói a szülőket lakhelyükön is látogatják, figyelemmel kísérve ezzel lakókörnyezetüket. A Családsegítő Szolgálat valamint a Gyermekjóléti Szolgálat rendszeres adománygyűjtésekkel segít a rászoruló családokon, de gyakori az ügyintézésben való segítés, továbbá a nyári programok szervezése, elsősorban kisgyermekek számára.

Fontos kiemelni a szabadidő felhasználás témáját is a nőknél. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenségek egyik markáns megnyilvánulása az időfelhasználásban, a munkaidő-szabadidő arányban érhető tetten. Magyarországon a házimunka fogalma szinte egyértelműen a női munka fogalmával azonos. Nem csupán azokban a háztartásokban van ez így, ahol a férfi a kereső, hanem azokban is, amelyekben mind a férj, mind a feleség teljes munkaidőben dolgozik. A nők időfelhasználása döntően a család és háztartás köré szerveződik, a férfiaké pedig elsődlegesen a jövedelem biztosítása felé.
Nincs számszerű adat arra vonatkozóan, hogy a tiszakécskei nők mennyi szabadidővel rendelkeznek, illetve hogy mennyire tudják a megengedni maguknak a „pihentető" szabadidőt. A gyermek megfelelő neveléséhez elsődleges, hogy szülei megfelelő lelkiállapotban legyenek, ezt azonban nehéz elérni, ha a szülők anyagi vagy lelki problémával küzdenek.

A településen két Baba-Mama Klub is működik, amely a résztvevők elmondása alapján rendkívüli segítség a számukra, hiszen nemcsak egy hatékony szabadidős foglalkozás ez a számukra, hanem nagyon jó „információ csere központ" is, hiszen az édesanyák itt megtudják egymással osztani nehézségeiket, problémáikat és megoldási alternatívákat kapnak egymástól.
Több kisgyermekes szülő szóbeli elmondása alapján elmondható, hogy általános probléma a számukra a helyi közintézményeknél és a boltoknál való parkolás (autóval illetve kerékpárral). Sokszor csak távolabb találnak parkolóhelyet; kerékpárral, pedig sokszor szembesülnek azzal, hogy nem tudják a tárolónál elhelyezni biciklijüket. Mivel egy vagy több gyermeküket is magukkal viszik a vásárlások alkalmával, nehézséget okoz a számukra, hogy figyelembe véve a hatékony időbeosztást, gyermekük/gyermekeik biztonságát, minél

gördülékenyebben oldják meg ügyeik intézését és a bevásárlásokat.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Fontos figyelmembe venni az adatok elemzésekor, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Tiszakécskén a 2012-es évben a regisztrált bűncselekmények száma 400 alatt volt. Az adatokat tekintve elmondható, hogy az utóbbi 5 évben a rendőrök riasztása családi viszályhoz több mint 50%-kal megemelkedett, míg ez az arány a tényleges feljelentések számát illetően 87%-os emelkedést mutat. Fontos azonban kiemelni, hogy a ezen családon belüli erőszak száma az össz bűncselekményekhez mérve, mindössze 4%-a. A helyi rendőrség, a Családsegítő Szolgálat, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt figyelmet fordít a családon belüli erőszak témájára. Az emelkedés konkrét forrását, megfelelő adatok hiányában meghatározni nem lehet, azonban feltételezhető (az országos adatokat és kutatásokat figyelembe véve), hogy a számok ilyen mértékű emelkedését az erőszak e formája elleni hatékonyabb fellépés eredményezte, ugyanis az érintettek már jelzik, ha családjukban ilyen bűncselekmény történik. Mint ahogyan a 5.4. számú táblán is látható a tényleges feljelentések az esetek mindössze 46%-ban történik meg.

Tiszakécskén jelenleg nem él egy olyan program sem, amely kifejezetten a nők önvédelméről és a családon belüli erőszakot célozná meg. Ezen bűncselekmény áldozatai, bár az utóbbi időben már nyíltabban vállalják fel, hogy erőszak áldozatává váltak, vannak olyan rejtett családon belüli, erőszakos cselekmények, amelyek rejtve maradtak. Az országos tendencia szerint, a nők félnek feljelentést tenni vagy egyáltalán beszélni problémájukról.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	16	2	n.a
2009	16	5	n.a
2010	10	10	n.a
2011	19	12	n.a
2012	33	15	n.a
2013	n.a	n.a	n.a
2014	n.a	n.a	n.a
2015	n.a	n.a	n.a
2016	n.a	n.a	n.a
2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Bűnmegelőzési programok szervezése keretében a rendőrség, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, a Katolikus Plébánia és a Református Egyház előadásokat szervezett családok számára a témával kapcsolatban. Az önkormányzat az iskola kérésére Dr. Zacher Gábor toxikológus előadását is megvásárolta, amely a drogprevenció keretében természetesen érintette a családon belüli bűnmegelőzést is.
A korábban, ebben a témában megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, a különböző programok keretében előadásokat szerveztek, informálták az érintetteket, hogy hová fordulhatnak ilyen esetekben. Fontos, hogy folytatódhasson ez a tevékenység, a továbbiakban is megszervezésre kerülhessenek különböző előadások, egyéb tevékenységek, amelyek a családon belüli bűnmegelőzést szolgálják.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

50 km-es körzeten belül három anyaotthon található (Kecskeméten, Kiskunfélegyházán és Szolnokon) azonban Szolnok kivételével, ezek az intézmények kizárólag helyi lakosú személyeket vesznek fel. A szolnoki Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Szolnoki Családok Átmeneti Otthona az ország egész területéről helyeznek el rászorulókat várólista alapján (várandós nőket is).
Tiszakécskén 2012-ben egyetlen nő sem vette igénybe az anyaotthont illetve a családok átmeneti otthonát, azonban sokuknak Kecskemét vagy Kiskunfélegyháza lenne pont a legmegfelelőbb, mivel ezen városokat már jobban ismerik, illetve nagyobb esélyt látnak egy későbbi munkahely vagy lakhely találására, nem beszélve arról, hogy a tiszakécskei nőknek nincs választási lehetősége 50 km-es körzeten belül, hogy melyik intézmény szolgáltatását szeretné igénybe venni.
Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT), amely a hozzátartozók közötti erőszak (párkapcsolati erő- szak, a gyermekbántalmazás, illetve a háztartáson belül a rokonok, családtagok által elkövetett erőszak), prostitúció- és emberkereskedelem áldozatainak segítésével foglalkozik. Telefonszolgálatuk az ország egész területéről, éjjel-

nappal, ingyenesen, vezetékes vagy mobil hálózatról is hívható a 80/20-55-20-as telefonszámon. A szolgálat munkájáról tájékozódhatnak a www.bantalmazas.hu címen is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Magyarországon a nők politikai döntéshozatalban való részvétele siralmasan alacsony. A közép-kelet-európai országok politikai gyakorlata legfeljebb 7–10%-os részvételi arányt enged a nőknek, és minden bizonnyal azért olyan elutasító vagy éppen csak közömbös a női esélyegyenlőség kérdésével szemben, mert az elmúlt évtizedekben nemhogy a feminizmus, de általában az esélyegyenlőség gondolatisága is értékét vesztette. Mivel Magyarországon szinte semmit nem lehetett tudni a nyugati és az amerikai feminista mozgalmak sikereiről a törvényalkotás, az életmód és az emberi szellem liberalizálása terén, nem volt nehéz dolga annak, aki a radikális feminizmus "rémtetteivel" riogatott. A valós ismeretek hiánya és a torzító, feministaellenes propaganda eredményeként a közvéleményben a feminizmus radikálisan férfigyűlölő, elfogultan marxista áltudományként jelent meg, maguk a feministák pedig, mint magányos, frusztrált és kártékony nők, akik békés családi életeket zúznak szét, válásokat kényszerítenek ki, gyermeki életeket tesznek tönkre. A nyilvánosságban rendszeresen szereplő nézetek, mint például "a fiúk nem főznek, a lányok nem szerelnek", "az anyának a gyerek mellett a helye", "fogy a nemzet" stb. legfőbb üzenete az, hogy véget kell vetni a nők önzésének és érvényesülési vágyának, és vissza kell állítani a nemek közötti "természetes rendet".(Lévai, 2000)

Az alábbi táblázatból kitűnik, hogy Magyarországon 1994-ben és 1998-ban a nők parlamenti jelenléte sem számban, sem százalékban nem közelítette meg az Európai Parlamentét, sőt jóval alacsonyabb annál. Az Európai Parlament magyar küldöttei között már szebb a kép: a 24 képviselő közül 9 nő.

Jelenleg a magyar országgyűlésben 384 képviselő közül csupán 29 nő ül, vagyis a hölgyek parlamenti aránya kevesebb 10 százalék. A 341 férfi és 29 nő képe jól mutatja azt, hogy Magyarországon még nem áll fent a női egyenjogúság politikai háttere, hiszen a politikai döntéshozók többsége férfi. Különös tekintettel arra, hogy az előző ciklusban 43 nő ült a Parlamentben. A két nem közötti érdekegyeztetés ilyen eltérő arányok mellett nem valósulhatnak meg.

A politika nem női vagy férfikérdés. Emberi. Azonban ha a nemi arányok ilyen szinten eltérnek, akkor nem kaphatunk reális, kiegyenlített döntéshozatalt. Ha nem képviseli magát mindkét nem e téren, akkor a racionális ítéletek nem születhetnek. Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Tiszakécskén a 2010-es választások alkalmával 49 fő indult a képviselő testületi pozíciókért, ebből azonban csak 9 női jelölt volt. Mint,ahogyan a 5.6. számú táblázat is mutatja, a képviselő testület tagja között mindösszesen egy nő szerepel, ami az elmúlt 5 évben nem változott. A helyi bizottságok tagjai között is csekély a nők száma. A Pénzügyi, Vagyonhasznosító és Településfejlesztési Bizottságban 4 férfi és 1 nő, Vagyonnyilatkozatot-kezelő és Összeférhetetlenségei Bizottságban 3 férfi, az Oktatási, Kultúrális és Sport Bizottság 4 férfi és 1 nő, a Szociális, Egészségügyi, Családvédelmi és Esélyegyenlőségi Bizottság 3 férfi és 2 nő foglal helyet. A helyi önkormányzatnál az országos átlagnál is magasabb a női dolgozók aránya, azonban a vezető pozíciókban elsősorban férfiak vannak jelen, azonban a közintézményeknél ez az arány kedvezőbb.

5.6. számú táblázat – A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	17	1	0	0	0	0
2009	17	1	0	0	0	0
2010	10	1	0	0	0	0
2011	10	1	0	0	0	0
2012	10	1	0	0	0	0
2013	10	1	0	0	0	0
2014	10	1	0	0	0	0
2015	10	1	0	0	0	0
2016	10	1	0	0	0	0
2017	10	1	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen beazonosított problémák felszámolására egyelőre még nem irányult olyan kezdeményezés, amely kifejezetten a nőket célozta volna meg. Továbbá a településen jelenleg nem működik olyan civil szervezet, melynek alaptevékenysége között szerepel a női esélyegyenlőség segítése.
A foglalkoztatás elősegítése, a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások, valamint a nőket érő erőszak területén különböző pályázati forrásokból sikerült megvalósítani tájékoztató előadásokat, programokat, szünidei foglalkozásokat, táborokat, valamint különböző képzéseket is, amelyek a nőket érő társadalmi problémák felszámolására irányulnak, azok megoldásában nyújtanak segítséget.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkába állását (munkaerő-piacra való visszatérését) nehezítik az alábbi körülmények: 1. igényeknek nem megfelelő napközbeni ellátás (alternatív napközbeni ellátások hiánya) 2. iskolai szünetekben nem áll rendelkezésre alternatív napközbeni ellátás	1. igényeknek megfelelő napközbeni ellátás a szülők munkaidejének figyelembe vételével 2. alternatív napközbeni ellátás kialakítása (pl.Családi gyermekfelügyelet, Házi gyermekfelügyelet, Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében)

Nincs lehetőség atipikus foglalkoztatási formában elhelyezkedni (részmunkaidő, rugalmas vagy otthon is végezhető munka)	atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (önkormányzati intézményrendszeren belül), támogatása. Családbarát munkahely projekt népszerűsítése
Emelkedett a családon belül elkövetett erőszakos cselekmények aránya.	információs kampány szervezése (rendőrség bevonásával) anonim jelzőrendszer megszervezése és működtetése.
A parkolási lehetőségek sokszor problémát okoznak a gyermeküket szállító szülőknek	1. Baba-matrica projekt: helyi boltok, üzletek és közintézmények előtt a kisgyermekes szülők könnyebb parkolási lehetőségének megteremtése
A kiskorú gyermekek felügyelete sokszor nem megoldott a szünetek ideje alatt, amíg a szülő dolgozik	1. alternatív napközbeni ellátás kialakítása (pl. Családi gyermekfelügyelet, Házi gyermekfelügyelet, Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében) 2. Életrevaló-projekt: „élő" előadások, beszélgetések, honlapon megjelenő anyagok, szakértők részvétele
Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy a nők szabadidő felhasználása nem megfelelő: család és munkahely nem megfelelő összeegyeztetése lelki és/vagy anyagi terhek nem megfelelő feldolgozása gyermeknevelésben kapott segítség hiánya	Közösségi portál létrehozása Konferenciák és előadások szervezése Pszichológiai segítségnyújtás ingyenes elérhetősége Baba zászló projekt népszerűsítése helyiek témához való érzékenyítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai adatokra vonatkozóan a települést bemutató fejezethez használt adattáblák további elemzése ajánlott. Itt hangsúlyt kell helyezni a demográfiai trendekre. További tábla az 1. számú mellékletben található ehhez a fejezethez.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1513	2282	3795
2009	1482	2240	3722
2010	1476	2159	3635
2011	1475	2190	3665
2012	1430	2184	3614
2013	1382	2134	3516
2014	n.a		
2015	n.a		
2016	n.a		
2017	n.a		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat – 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	2048	7	0%
2009	2078	7	0%
2010	2052	6	0%
2011	2055	6	0%

2012	2067	10	0%
2013	2081	7	0%
2014	2095	15	
2015	2089	15	
2016	2090	15	
2017	2104	15	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	13
2009	11
2010	8
2011	7
2012	8
2013	8
2014	n.a
2015	n.a
2016	n.a
2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti. Erről ld. Még a 3. 3. pontot.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A helyi adatgyűjtés célja, hogy az idős korosztály (jellemzően az 55 év felettiek) foglalkoztatottsági mutatóit feltérképezzük és a kapott mutatókból hosszabb távú megoldási javaslatokat dolgozzunk ki. A településen élő idősebb korosztály munkaerő-piaci mutatói rávilágítanak arra, hogy milyen arányú a foglalkoztatottságuk, milyen szektorokban dolgoznak, vagy hogy a már nyugdíjas személyek vállalnak-e munkát kereset-kiegészítésként. Ha az adatok azt mutatják, hogy a korosztályban nagyarányú a munkanélküli, vagy tartós munkanélküliek száma, akkor következtethetünk munkahelyi diszkriminációra is. Ha az eredmények azt mutatják, a még aktív korú idősek között alacsony a foglalkoztatottság, akkor fel kell tárni ennek okait, és megoldási javaslatokat kell tenni a foglalkoztatottság előmozdítására.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályajánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni. Ha az eredmények azt mutatják, az idősek között alacsony a foglalkoztatottság, akkor fel kell tárni ennek okait, és megoldási javaslatokat kell tenni a foglalkoztatottság előmozdítására.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta elismeri a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem fontosságát, beleértve annak szükségességét, hogy az idős és fogyatékos személyek társadalmi és gazdasági beilleszkedése érdekében megfelelő intézkedéseket hozzanak.[30]
A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályatól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettiek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Ha az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek és tartós munkanélküliek száma, akkor intézkedéseket kell sürgetni a foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatokkal, foglalkoztatás segítő programokkal.
A Járási Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya illetőleg a Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály a munkáltatók felé külön felhívással élt a nyugdíj korhatár előtt lévő állampolgárok munkához jutásának elősegítése érdekében. Az úgynevezett „Munkahelyvédelmi Akcióterv" keretében a Járási Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya felhívással élt a munkáltatók felé a nyugdíjkorhatárhoz közeli munkavállalók alkalmazása tekintetében.
A korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, hiszen a tájékoztatás megtörtént. Fontos, hogy a továbbiakban is folytatódhasson ez a tájékoztatás, teret és lehetőséget kapjon ez a kezdeményezés, hiszen a megfelelően informált munkáltatók és munkavállalók az információk birtokában jobban boldogulnak, eredményesebbek lehetnek a munkaerő-piacon.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

[30] A TANÁCS 2000/78/EK IRÁNYELVE (2000. november 27.) a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról (6)

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra javasolt kitérni:
Alapszolgáltatások
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.
Szakosított ellátási formák
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.
Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról – ld. A 3.6. pontot.
Az önkormányzat az adósságkonszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok fejlesztési támogatása pályázat keretében a 10/2014. (II.19.) BM rendelet alapján többek között járdaépítésre is pályázatot nyert. Emellett saját forrással is kiegészítette a városban folyó járdák és közterületek kiépítését, amelynek során az újonnan elkészült járdák és közterületek minden tekintetben akadálymentesen készültek el, nevezetesen Kőrösi utca (370 m), Rákóczi utca (530 m), Strand út (1120 m). Ugyancsak a TIOP-3.4.2. Tiszakécskei Szociális Otthon korszerűsítése pályázat keretében megtörtént az intézmény teljes körű akadálymentesítése, illetőleg lift beépítése a földszint és az emelet között. Az Egészségügyi Központban a fizikoterápia külön épületében is elkészült az akadálymentes feljáró.
Az területhez korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, a különböző pályázatok keretében sikerült forrást találni az akadálymentesítés egy részének megoldására. Fontos, hogy a továbbiakban is keressük a lehetőségeket, pályázati forrásokat az akadálymentesítés folytatására, mivel ez nem csak az idősek célcsoportját érinti, hanem a kisgyermekes babakocsival közlekedő szülőket is, valamint a fogyatékkal élőket is egyaránt segíti. 2014. évben az adósságkonszolidációban nem részesült önkormányzatok támogatása keretében a városi könyvtár felújítására nyertünk pályázatot. A KEOP-5.5.0/B12-2013-0399 Tiszakécske, Arany János Művelődési Ház, Egészségház és Móricz Zsigmond Kollégium épületenergetikai fejlesztési című pályázat megvalósítása során mindhárom intézményünket sikerült teljes körűen felújítani.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi adatgyűjtés célja, hogy az idősebb korosztály (ennél a pontnál célszerűbb a nyugdíjszerű ellátásban részesülő idősekre fókuszálni) egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésének feltérképezése. Ki kell térni arra, hogy van-e lehetősége a célcsoportnak egészségügyi szakellátást igénybe venni, vagy rendszeres szűrővizsgálatokon részt venni, továbbá hogy a szociális szolgáltatásokat mennyire ismeri a célcsoport és igénybe tudja-e venni azokat. Cél, hogy minél szélesebb körben tájékoztassák a célcsoportot a szociális juttatásokról, szolgáltatásokról valamint azok igénybevételi lehetőségeiről, továbbá biztosítani szükséges az egészségügyi alap- és szakellátások könnyebb igénybevételét számukra is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	2

2009	0	4	2
2010	1	4	2
2011	0	4	2
2012	0	4	2
2013	0	5	2
2014	0	5	2
2015	0	5	2
2016	0	5	2
2017	0	5	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ keretén belül az önkormányzat 5 háziorvosi, 2 házi gyermekorvosi, 3 fogorvosi körzetet működtet, mely az idősek egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférését biztosítja.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az adatgyűjtés célja, hogy az idősebb korosztály közművelődési, kulturális szokásait felmérjük. Meg kell vizsgálni, hogy az adott településen – vagy a környéken – vannak-e olyan kulturális programok, események, melyeknek célközönsége az idősebb korosztály is. Mindemellett meg kell vizsgálni, hogy az idősek milyen gyakorisággal vesznek részt kulturális eseményeken, programokon (pl. színház, koncert, múzeumlátogatás, falunap, bál, sportesemény, stb.). Ha a részvétel gyakorisága alacsony, akkor meg kell keresni az okokat és megoldási javaslatokkal elő kell segíteni a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való könnyebb, eredményesebb hozzáférést.

8. számú táblázat – Közművelődési intézmények

év	**A nyilvános könyvtárak száma**	**A nyilvános könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)**	**Muzeális intézmények száma**	**Közművelődési intézmények száma**
2008	1	71831	0	1
2009	1	66307	0	1
2010	1	65266	0	1
2011	1	65663	0	2
2012	1	65346	0	2
2013	1	64672	0	2
2014	1	64658	0	2
2015	1	64689	0	2
2016	1	64974	0	2

2017	1	64986	0	2

Forrás: TeIR, KSH-Tstar/Közművelődés

A 8. számú táblázatból leolvasható, hogy a településen könyvtár működik, 60000 db feletti könyvtári állománnyal, amelyet az idősek is bármikor igénybe vehetnek.
A Napfény Egészségvédő Egyesület a nyugdíjas klubbal együttesen rendszeresen szerveznek úgynevezett egészséges életmód konferenciákat, ahol a részt vevők az általuk elkészített reform ételek ízeit cserélik ki egymással.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz rosszabb. Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, a célcsoport ismeri-e a számítógépet, tudja-e kezelni, illetve használni. Mindemellett azt is meg kell vizsgálni, hogy vannak-e olyan programok, esetleg tanfolyamok, melyek kifejezetten az idősebb korosztály informatikai tudását hivatottak fejleszteni. Amennyiben az adatgyűjtés eredménye arra enged következtetni, hogy az idősebb korosztály informatikai jártassága messze elmarad a többi korosztályétól, de van igényük az ismeretek elsajátítására, akkor megoldási javaslatokat kell tenni a probléma megoldása érdekében.
A TÁMOP program keretében az Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár szervezésében több angol, német kezdő és haladó idegennyelv tanulási turnus került megszervezésre, emellett ugyancsak a TÁMOP program keretében informatikai alapismeretek elsajátítására is sor került. A részt vevő hallgatók között jelentős számú idős korú is volt. Az önkormányzat a TIOP-3.4.2. Tiszakécskei Szociális Otthon korszerűsítése pályázat keretében az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ intézményébe 2 db számítógép megvásárlásának lehetőségét is biztosította.
A korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, a különböző pályázatok keretében sikerült forrást találni a kitűzött célok megvalósítására, képzések és előadások szervezésére. Fontos, hogy folytatódhasson ez a tevékenység, a továbbiakban is megszervezésre kerülhessenek különböző előadások, képzések, vagy egyéb tevékenységek, amelyek az idősek hasznos időtöltését szolgálják.
2017. évben az Egyesített Szociális Intézmény szolgáltatásai bővültek, működési engedélyt kapott a Kormányhivataltól a fogyatékos nappali ellátásra.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számáról. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy ezeknek a programoknak a száma alacsony, akkor olyan intézkedéseket kell hozni, melyek előmozdítják ezeknek a programoknak a beindítását.

A rendőrség, a Vagyonvédelmi és Bűnmegelőzési Alapítvány, a polgárőrök, illetőleg a lovas polgárőrök a településen és a külterületen folyamatos járőrözésben vesznek részt. Az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központban működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amelynek keretében 50 időskorú ellátásáról gondoskodunk. A 28/2014. (IV.01.) BM rendelet lehetővé tette a térfigyelő kamerarendszer bővítésére szóló pályázatot,

amelyen önkormányzatunk 5.183.000,-Ft-ot nyert. Az előzőekben a LEADER program keretében 7.463.000,-Ft értékben került pályázati úton térfigyelő kamerarendszer kiépítése a városban. A korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, a különböző pályázatok keretében sikerült forrást találni a térfigyelő kamerarendszer kiépítésére. Fontos, hogy a továbbiakban is keressük a lehetőségeket, pályázati forrásokat a tájékoztatók és a bűnmegelőzés folytatására.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	Munkahelyteremtés, diszkrimináció megszüntetése. A foglalkoztatók figyelmének felhívása a járulékkedvezményre, egyéb támogatási formákra
Nincs biztosítva a tevékeny időskor, alacsony az informatikai jártasság, szabadidő megszervezése	Idősek számára meghirdetett tanfolyamok pl: informatikai tanfolyam, nyelvtanfolyam. Főző-sütő versenyek meghirdetése. Sportversenyek szervezése 65 év felettiek részére Az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése különböző programok szervezésével Az idősek világnapjának megünneplése városi szinten. Nagyszülő-unoka életútpályázat meghirdetése
Közszolgáltatásokhoz nem megfelelő hozzáférés	Egészségügyi Központ teljes körű akadálymentesítése Művelődési Ház teljes körű akadálymentesítése Tanyagondnoki szolgálat létrehozása
Közösségi közlekedés részben akadályozott	Járdák, átjárók akadálymentesítése

	Kerékpárutak kialakítása a városban
Sok az idősek ellen elkövetett bűncselekmény	Bűnmegelőzési programok szervezése Kamerás megfigyelőrendszer kiépítése a városban

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az ENSZ közgyűlése által 1993. december 20-án elfogadott 48/96 számú határozat, amely a fogyatékossággal élő emberek esélyegyenlőségének alapvető követelményeit tartalmazza, a fogyatékosság" fogalmát a következőképpen határozza meg: a világ tetszőleges országának bármely népességcsoportjában előforduló nagyszámú különböző funkcionális korlátozottság. A fogyatékosság okozója lehet fizikai, értelmi vagy érzékszervi károsodás, egészségi állapot vagy lelki betegség.". Tehát a fogyatékosság egy vagy többirányú funkció vesztése, képesség csökkenése az embernek, mint egyednek: nem lát, nem hall, nem képes helyzetet vagy helyet változtatni stb. A fogyatékosság a károsodás következménye, de nem minden károsodás vezet fogyatékossághoz, mert a fogyatékosságnak döntő ismérve a többféle funkció elvesztése vagy korlátozottá válása, aminek következtében az ember, mint egyén nem képes úgy működni", mint más ember és ez a hiány egész életvitelében meghatározó. Ezért pl. megkülönböztethetünk mozgáskorlátozott (mozgáskárosodott) és mozgásfogyatékos embereket. Ez utóbbiak köre az egész mozgáskárosodott népességéhez képest jelentősen kisebb (a teljes létszámnak kb. egyharmada).

A magyar jogszabály fogyatékosnak nevezi azt a személyt, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az utóbbi évtizedekben nemcsak Magyarországon, hanem a világ más országaiban is növekedett a rokkantak és a különböző fogyatékossággal élők száma és aránya. E növekedést sok tényező (demográfiai, egészségügyi, általában jogkiterjesztést tartalmazó társadalombiztosítási rendelkezések, az életkörülmények változása, a tudományos-technikai fejlődésből adódó változások stb.) befolyásolja. A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak. Nagy részük életét nemcsak az egészségi állapotuk, hanem a mostoha társadalmi körülmények is nehezítik, s szinte lehetetlenné teszik a társadalmi normaként elfogadott életvitelt. Már a XIX. század második felének magyar társadalmában is felmerült e társadalmi csoport vizsgálata. Ezért döntött úgy az akkori „szociálisan érzékenyen" kormányzat, hogy felveszi ezt a kérdést a népszámlálások programjába.

A fogyatékkal élők városi szinten történő egységes és elérhető nyilvántartása nem készült el, melynek oka, hogy nem az önkormányzat hatáskörébe tartozik a fogyatékossággal kapcsolatos ellátások megállapítása. A fogyatékos személyek és családjaik megfelelő

informálása érdekében az önkormányzat továbbra is szeretné elkészíteni az intézkedési tervben meghatározott adatbázist.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.
Fogyatékkal élő munkavállaló, aki
a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.
Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki
a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség; nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkozatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Javaslat folyamatos felkutatása a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeknek, fogyatékosság ügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kisérésének biztosítása. Önkormányzati szakember képzése ez irányba, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

Európa-szerte állami, aktív foglalkoztatási programok igyekeznek be-, illetve visszavezetni a gazdaságilag jelenleg inaktív, segélyeken élő potenciális munkavállalókat a munka világába, elsősorban a nyílt munkaerőpiacra. Állami és civil szervezetek alakultak a fogyatékos személyek foglalkoztatásának elősegítésére, államonként változó hatékonysággal. Magyarországon, az inaktív népességen belül a tartósan akadályozott személyek (fogyatékossággal élők és megváltozott munkaképességűek) foglalkoztatási mutatói igen alacsonyak, ennek okai több tényezőre vezethetők vissza.
A 2006. évi új Fogyatékos ügyi program behatóan foglalkozik a komplex, és ezen belül a foglalkoztatási rehabilitációval (10/2006 (II. 16. országgyűlési határozat az új Fogyatékos ügyi programról). A dokumentum leszögezi, hogy a fogyatékossággal élő személyek számára a társadalmi részvétel kulcsa a foglalkoztatás, elsősorban a nyílt munkaerőpiacon. A szakképzésbe bevonható fogyatékossággal élő személyeknek ki kell alakítani a képzés, a rehabilitáció és a foglalkoztatás összhangját annak érdekében, hogy a munkahelyi integráción keresztül nagyot lépjünk a társadalmi befogadás irányába. A távlati célok nagy ívűek,

elérésükhöz azonban a jelenlegi foglalkoztatási helyzet felmérésére, elemzésére és a szükséges átgondolt, tervszerű változtatások szisztematikus véghezvitelére van szükség.

Magyarország Európai Unióhoz történt csatlakozásával lehetőséget kapott, az Európai Szociális Alap nyújtotta lehetőségek igénybevételére. Ezt a lehetőséget igénybe véve, hazánkban elindult a 2008-2013 évi TÁMOP 1.1.1 „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" című kiemelt program. A program eredményességét elősegítendő, új szolgáltatások és támogatási elemek jelentek meg. A lebonyolítás a Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályok feladata lett, ezért az akkor még regionális szinten működő egységek lettek kijelölve a megvalósításra. Ennek megfelelően, megyénk esetében a Dél-alföldi Regionális Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztálya lett a program elindítója, Békéscsabai központtal. A régióközpont irányító, koordináló szerepet töltött be, a program tényleges megvalósítása a kirendeltségeken zajlott. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 315/2010. (XII.27.) Korm. rendelet alapján a korábban regionális szinten működő Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályok 2011. október 1-vel átalakultak megyei szintű szervezetekké. A projekt Bács-Kiskun megyei menedzsmentjének felállásával a szakmai és pénzügyi koordinálás megyei szintűvé alakult.

Mint a projekt megnevezésében is szerepel, a cél, a megváltozott munkaképességű személyek ki, illetve visszajuttatása a nyílt munkaerő-piacra. Ezt a célt a foglalkoztatást elősegítő támogatások, képzések, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatások – az egyén igényeinek megfelelő – komplex alkalmazásával kívánták elérni. A projekt, szolgáltatási és támogatási programelem-kínálatából olyan segítő tevékenységek voltak választhatók a résztvevők számára, amelyek a képzést, a támogatott foglalkoztatáson keresztül a munkatapasztalat- és munka gyakorlatszerzést, a munkakipróbálást, valamint az önfoglalkoztatást és az ezekhez kapcsolódó támogatások igénybevételét segítették. Mindemellett olyan támogatások és szolgáltatások voltak elérhetőek, amelyek hozzájárulhattak a résztvevők rehabilitációjához, munkaerő-piaci esélyeinek javításához, valamint a személyes fejlődéséhez (Ilyen volt például a mentori szolgáltatás.).

Tiszakécskén több olyan cég, társaság is működik, amely foglalkoztat megváltozott munkaképességű embert. Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy ezen munkahelyek sem foglalkoztatnak az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossággal élő embereket. A közintézményekben és a civil munkáltatóknál sem jellemző a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása. Kizárólag megváltozott munkaképességű (elsősorban fogyatékkal élő személyeket foglalkoztató) cég nincs Tiszakécskén. Továbbá nem megoldott az atipikus foglalkoztatási forma sem.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek. Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a helyi munkáltatók alkalmaztak-e már, vagy alkalmaznak-e fogyatékkal élő személyt, illetve mennyire vannak felkészülve egy érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossággal élő személy alkalmazására.

A városban nincs olyan munkáltató (foglalkoztató), aki fogyatékkal élő munkavállalót tudna

alkalmazni, ugyanis a munkahelyek nagy többsége még nem alkalmas arra, hogy speciális munkakörülményeket tudjanak biztosítani a fogyatékkal élők foglalkoztatásához.
Az önkormányzat továbbra is keresi a lehetőségeket arra, hogy bevonja a munkáltatókat a fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítése érdekében. A pályázati lehetőségeket és minden féle információt igyekszik felkutatni.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a Támogató Szolgálat. A Támogató Szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	**Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma**		
	önkormányzati fenntartású intézményben	**egyházi fenntartású intézményben**	**civil fenntartású intézményben**
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	4	0	0
2014	4	0	0
2015	8	0	0
2016	8	0	0
2017	8	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével			

Tiszakécskén a fogyatékos személyek önálló életvitelét támogatja a Pro Homine Alapítvány Támogató, a helyi Idősek Otthona, a Családsegítő Szolgálat, a Rév Szolgálat, valamint a Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesületének Tiszakécskei Csoportja. A falu és tanyagondnoki szolgálat a 2011. év végén megszűnt a településen.

A fogyatékkal élők jelenleg az Idősek Klubját tudják és veszik igénybe, mint nappali ellátást, továbbá az Otthonban is számos fogyatékkal élő lakik. A településen azonban már megtörtént az előkészülete egy Fogyatékosok Nappali Klubjának megvalósítására, melynek a fizikai feltételei (a szoba és a környezet teljes akadálymentesítése megtörtént). Az intézmény szolgáltatása 2018. február 15. napjától bővült a támogató szolgáltatással az önkormányzat fenntartásában.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

A Családsegítő Szolgálathoz is heti szinten fordulnak olyan ügyfelek, akik fogyatékossági támogatás igényléséhez kérik a segítségüket (pl. nyomtatvány kitöltésében,

	Állami/önkormányzati				Egyházi				Civil			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
falugondnoki vagy tanyagondnoki	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

ügymenet megismerésében), illetve több érzékszervi- látás-, hallásszervi, - értelmi, - mozgásszervi fogyatékossággal élő személy is együttműködésben áll velük.

A Főplébániai Karitász Alapítvány fenntartásában működő kecskeméti Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat elsősorban az alkohol-, és drogproblémákkal, játékszenvedély betegséggel, gyógyszerfüggőséggel, étkezési zavarokkal küszködőknek és családtagjaiknak nyújt segítséget, azonban ügyfeleik között az értelmi fogyatékos személyekkel is kapcsolatban állnak.

Az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ keretében működik 2016. január 1-től az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása (2017. július 1-től fogyatékosok nappali ellátása), Család- és gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ. Az önkormányzat a közösségi ellátás szolgáltatásaira a kecskeméti RÉV szolgálattal kötött ellátási szerződést. A hajléktalanok nappali ellátását ugyancsak az önkormányzattal kötött ellátási szerződés keretében a kecskeméti Máltai Szeretetszolgálat végzi. A támogatói szolgáltatás a ProHomine Alapítvány tevékenységi körébe tartozik.

szolgáltatás												
étkeztetés	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
házi segítségnyújtás	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
családsegítés	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
nappali ellátás	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

Emellett aktív szerepet tölt be az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, szociális ellátások, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, valamint a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének érdekképviselete területén. A kecskeméti Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat 1999 decemberében alakult, 2000. május 2-a óta folyamatosan alacsonyküszöbű szolgáltatást is nyújtó pszichoszociális tanácsadó és közösségi gondozó Kecskeméten, 2007 második felétől integrált alacsonyküszöbű, közösségi és nappali ellátást nyújtó szolgáltató Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás ellátási területtel. A Rév Szolgálat szoros együttműködésben dolgozik Tiszakécskén a helyi Családsegítő Szolgálattal. Havi jelleggel a két Szolgálat munkatársai otthonaikban keresik fel ügyfeleiket, így ezen személyek saját lakókörnyezetükben illetve a Rév Szolgálat tiszakécskei irodájában is részesülnek tanácsadásban.

Mozgáskorlátozottak Bács-Kiskun Megyei Egyesületének Tiszakécskei Csoportjának jelenleg 110 regisztrált tagja van, ebből 30 fő aktív tag és a létszámuk minden évben nő. Az egyesületben jogi segítségnyújtás, adományok gyűjtése, információ csere és egyéb közösségi program működik. Az egyesület tagjai évente közös megbeszélésen egyeztetnek a csoportok aktuális problémáiról, illetve tájékoztatást kapnak a jogszabályi változásokról, az igénybe vehető támogatások formáiról, stb.

Az Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ a fogyatékkal élők életmódjának, életvitelének megismerése céljából foglalkozásokat szervezett több civil szervezettel együtt, amelynek során rövid kirándulást tettek a Tisza-partra, a Holt-Tisza parton elkészült falumegújítási és falufejlesztési pályázat keretében elkészült kemencéhez.

A korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, az említett programok által. Fontos, hogy folytatódhasson ez a tevékenység, a továbbiakban is megszervezésre kerülhessenek különböző szemléletformáló, érzékenyítő programok. A továbbiakban is keressük a lehetőségeket, forrásokat ezeknek az alkalmaknak a megszervezésére.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek a következő ellátási formákat vehetik igénybe:

- Fogyatékossági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos

személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékossá minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékossági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy hány fő fogyatékossággal élő személy él jelenleg Tiszakécskén, illetve hány fő részesül fogyatékossági támogatásban és vakok személyi járadékában.

A településen 2012-ben 80 fő részesült alanyi és 29 fő magasabb összegű ápolási díjban. Mivel az ápolási díjban részesülő személyek igazoltan tartós betegeket (fogyatékkal élőket) ápolnak, így ennek az adatnak a számából következtethetünk a Tiszakécskén élő fogyatékos személyek számáról. A településen élő fogyatékos személyek közül 3 fő részesül Időskorúak Járadékában, 4 fő Aktív korúak ellátásában, és 4 fő Rendszeres Szociális Segélyben. Alanyi jogú közgyógyellátást 55 fő vett igénybe 2012-ben. Az ellátások 2013. január 1. napjától a Járási Hivatal hatáskörébe tartoznak.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	3
Aktív korúak ellátása	4
Rendszeres szociális segély	4
Lakásfenntartási támogatás	25
Ápolási díj	109
Temetési segély	0
Átmeneti segély	21
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezünk, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	N.A.
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe.	55
Adósságkezelési szolgáltatás	N.A.
Energia felhasználási támogatás	N.A.
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékossági támogatás	N.A.
Rokkantsági járadék	N.A.
Személygépkocsi átalakítási támogatás	5
Közlekedési kedvezmény	79
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	13
Parkolási igazolvány	36

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi fogyatékkal élő személyek közül mindössze 5 fő részesült személygépkocsi átalakítási, - 13 fő szerzési támogatásban, 79 fő közlekedési kedvezményben és 36 fő parkolási igazolványban. A MEOSZ Tiszakécskei csoportja véleménye szerint a gépkocsi szerzési, - és átalakítási támogatás nem nyújt megfelelő segítséget a számukra, mivel a nyújtott összeg nem fedezi az össz. költség 30%-át sem, illetve a vásárolható gépjármű nem felel meg a keres székkel közlekedő embereknek, saját tapasztalatuk alapján.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.
Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))
Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (http://fszk.hu/mjp/tolmacsszolgalatok-elerhetosegei.pdf), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2), a speciális eszközkölcsönzők (http://www.blissalapitvany.hu/kolcsonozheto-eszkozok). Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései (www.fszk.hu).
Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.
A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)
Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés[31] A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve

---

31 http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)
Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.
Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékosságát megállapították (Fot. 13. §). Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló –gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A dokumentumok a folyamatot generáló Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület honlapjáról tölthetők le.[32] A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt. Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés.[33] A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve.
A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami

[32]http://www.szocialisportal.hu/web/szocialis-agazati-portal/kivaltast-koordinalo-testulet;jsessionid=f580a338bd8c05ebc946047d522c
[33](http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/).

azonban a legtöbb helyen nem rendelkeznek a mozgáskorlátozottak részére kialakított mosdóhelységgel. A kialakított rámpák sok estben túl meredeknek minősülnek a kerekesszékkel közlekedő személyek számára. Azonban a helyi önkormányzat tervezi ezen intézményeinek teljesebb mértékű akadálymentesítését.

A településen azonban, a nem önkormányzati tulajdonban lévő épületekben az akadálymentesítés egyáltalán nem történt meg, illetve ezek megoldására nem történt még konkrét lépés.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár rendelkezik rámpával, azonban ennek dőlésszöge és kialakítása nem teljes mértékben felel meg az igénybevevők részére. Az intézményekben továbbá nincs mozgáskorlátozottak részére kialakított mosdó, továbbá az emeleten tartott programok igénybevételéhez szükséges lenne a lift kialakítása. A helyi sportprogramokon sem teljes még az akadálymentesítés.

Az egyesület tapasztalatai alapján a helyi közutak és járdák sem felelnek meg teljes mértékben a mozgáskorlátozott személyek igényeinek, mivel a közutakon nincs bicikli út, továbbá a járdák szélessége és minősége sem teszi sok estben számukra járhatóvá egy adott útvonalat. Mivel a mozgáskorlátoztak részére nyújtható elektromos mopeddel, az előírások szerint, közúton kell közlekedni, fontos hogy ezen eszközökkel a tulajdonosa akadálytalanul tudjon menni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy több színtéren, többek között a munka világában nem megoldott az akadálymentesítés. Azonban mivel arra vonatkozóan sincs számszerű adat, hogy hány fő fogyatékkal élő személyt foglalkoztatnak, így ennek a témának a vizsgálata feltétlenül fontos tényező, hiszen ezen adatok hiányában a célcsoportot érintő munkahelyi kérdésekben nem kereshető fel pontosan azon munkáltatók köre, akik leginkább érintettek ennek a problémának a megoldásában.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat az adósságkonszolidációban részt nem vett települési önkormányzatok fejlesztési támogatása pályázat keretében a 10/2014. (II.19.) BM rendelet alapján többek között járdaépítésre is pályázatot nyert. Emellett saját forrással is kiegészítette a városban folyó járdák és közterületek kiépítését, amelynek során az újonnan elkészült járdák és közterületek minden tekintetben akadálymentesen készültek el, nevezetesen Kőrösi utca (370 m), Rákóczi utca (530 m), Strand út (1120 m). Ugyancsak a TIOP-3.4.2. Tiszakécskei Szociális Otthon korszerűsítése pályázat keretében megtörtént az intézmény teljes körű akadálymentesítése, illetőleg lift beépítése a földszint és az emelet között. Az Egészségügyi Központban a fizikoterápia külön épületében is elkészült az akadálymentes feljáró.

Az területhez korábban megfogalmazott intézkedési terv részben megvalósult, a különböző pályázatok keretében sikerült forrást találni az akadálymentesítés egy részének megoldására. Fontos, hogy a továbbiakban is keressük a lehetőségeket, pályázati forrásokat az akadálymentesítés folytatására, mivel ez nem csak a fogyatékkal élőknek segítség, hanem az időseknek, a kisgyermekes babakocsival közlekedő szülőknek is.

feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (http://nrszh.kormany.hu/), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.
A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseletének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!" elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	**Vakvezető sáv**	**Mozgáskorlátozottak részére mosdó**	**Rámpa**	**Hangos tájékoztatás**	**Indukciós hurok**	**Tapinthatóinformáció**	**Jelnyelvi segítség**	**Egyéb**
oktatási intézmények	alapfok	igen	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	járó beteg szakellátás	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	alapellátás	igen	nem	Igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	igen
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei										

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Tiszakécskén a középületek akadálymentesítése már részben megtörtént (rámpa kialakítása),

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Jelenleg a településen a helyi Idősek Otthona látja el a fogyatékos személyek nappali ellátását, az Idősek Nappali klubjában, azonban már tervben van a Fogyatékosok Nappali Klubjának elindítása, továbbá a MEOSZ Bács-Kiskun Megyei Szervezetének és a Családsegítő Szolgálatnak tervei között szerepel egy együttműködési megállapodás megkötése. Ezen együttműködés keretében terveznek információs pontot kialakítani, ahol a fogyatékos személyek érdeklődhetnek az őket érintő támogatásokról, törvényi változásokról és egyéb őket megcélzó programokról. A MEOSZ helyi szervezete a jövőben több helyi rendezvényen is részt kíván venni, továbbá több előadást és programot is szervezni kívánnak a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlősége jegyében. Céljuk a településen élő nem fogyatékos személyek érzékenyítése a témához.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

Adat hiányában nem tudható, hogy a szolgáltatók megfelelően ajánlják-e a szolgáltatásaikat és elérik-e ajánlataikkal a célcsoport tagjait, továbbá, hogy vannak-e olyan esetek a településen, ahol a család a fogyatékos felnőttet méltatlan körülmények között tartja.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok.	1. adatgyűjtés a különböző statisztikai mutatók fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek szerinti megoszlásáról a releváns helyi partnerek bevonásával 2. adatelemzés és problémafeltárás a fogyatékkal élők esélyegyenlősége tekintetében 3. a fogyatékkal élők eltérő helyzetének, igényeinek ismeretén alapuló elemzése, a fogyatékosságra érzékeny, a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét szem előtt tartó tervezése és döntés
A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossággal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	kapcsolódó adatgyűjtés tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről. megváltozott munkaképességű emberek

	foglalkoztatásának támogatása atipikus foglalkoztatási formák létrehozása
Középületek és közutak akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	fizikai akadálymentesítés önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése
Helyi élelmiszerboltoknál és az egyéb üzleteknél nem minden esetben megoldott az akadálymentesítése és a parkolás	fizikai akadálymentesítés ösztönzése a településen a témában való együttműködés a helyi vállalkozókkal és cégekkel
Adatok hiányában nem tudható, ugyanakkor feltételezhető, hogy az egészségügyi, szociális és közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés nem biztosított a külterületen élő, fogyatékos személyek számára.	1. Falu és tanyagondnoki szolgálat létrehozása és működtetése 2. A fogyatékkal élő, külterületen lakó személyek jelzőrendszeres rendszer igénybevételi lehetőségének megteremtése
Adatok hiányában nem tudható, azonban feltételezhető, hogy a lakosság nem rendelkezik megfelelő információkkal, ismeretekkel a fogyatékos személyekről és életmódjukról, ezért sok esetben tévesen ítélik meg helyzetüket.	esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál helyi médiában megjelenő fogyatékos személyekkel foglalkozó témák megjelenése előadások és programok szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A célcsoportoknál már részben bemutatásra kerültek Tiszakécske városban működő civil szervezetek, amelyek nagyrészt kulturális és művészeti tevékenységet folytatnak. A nyugdíjas klub, a különböző citerazenekarok, a néptáncegyüttesek, az énekkarok, a honismereti kör, a bábcsoport, valamint a Mesevilág Színjátszó csoport Tiszakécske város kulturális és művészeti életének gerincét adják. Működésük során szervesen kapcsolódnak az Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár tevékenységéhez.
Az önkormányzatnak külön szerződése van a Főplébániai Karitász Alapítvánnyal, akik a RÉV Szenvedélybeteg Segítő Szolgálaton keresztül a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali intézményi ellátását, valamint a szenvedélybetegek közösségi ellátását végzik.
Jelentős szerepet vállal a város feladatainak ellátásában a Tiszakécske Városért Közalapítvány, valamint a Szociális Otthonért Közalapítvány.
Az önkormányzat közigazgatási területén a Vagyonvédelmi és Bűnmegelőzési Alapítvány, valamint a polgárőrség jelentős szerepet vállal.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A város önkormányzata és a roma nemzetiségi önkormányzat között külön megállapodás került jóváhagyásra, a roma nemzetiségi önkormányzat működése alatt.
Tiszakécske Város Önkormányzata a városban működő civil szervezetek működését évente jelentős összeggel támogatja.
A Római Katolikus Egyházzal, valamint a Református Egyházzal az önkormányzat jó kapcsolatot ápol.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Kecskemét és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás 2012. december 31. napjáig működött, ezen belül a Tiszakécske Város és Környéke Mikrotársulás (Belsőellenőri, Szociális Feladatellátó, Pedagógiai Szakszolgálat) 2013. június 30. napjáig.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat vezetője a Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztályatal felvett kapcsolat alapján több roma származású lakos munkahelyteremtésében próbált segíteni. Nagy figyelmet fordítanak a fiatalok tanulási tendenciáira, külön kiemelkedő figyelmet a szakképesítés, valamint az érettségi vizsga megszerzésére. A nemzetiségi önkormányzat vezetője kereste a lehetőséget a cigány származású fiatalok továbbtanulásával kapcsolatban, és segíti is azokat.
A Tiszakécskei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya továbbra is partner a foglalkoztatási, képzési lehetőségek feltárásában és a különböző pályázati lehetőségek felkutatásában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek kulturális és művészeti tevékenységük során a legfiatalabbtól a legidősebb korúig felölelik a célcsoportok korosztályait.
Működésük során lehetőséget adnak a tagjaik számára a minél szélesebb körű, a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő tiszakécskei polgárok művelődésének segítésére.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A jövedelemtermelő szervezetek a maguk eszközeivel biztosítják a társadalom szereplőinek az esélyegyenlőséget.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények,

egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Tiszakécske Város Önkormányzata a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének kezdetén 2013.áprilisában helyi esélyegyenlőségi fórumot hívott össze, a helyi esélyegyenlőségi programban meghatározott célcsoportok helyzetének felmérésével kapcsolatban.

A helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálatakor a munkaanyag elkészítését, illetve a következtetések levonását követően véleményezés céljából megküldi az érintettek részére. Javaslattételi, kidolgozási lehetőséget biztosítva a program egyes elemeivel kapcsolatban. A HEP fórum meghívott tagjainak bevonása a HEP kialakításába, elkészítésébe.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Tiszakécske Város helyi esélyegyenlőségi programját az érintett szervezeteknek észrevételezésre megküldtük. Ahogyan korábban az elkészült helyi esélyegyenlőségi programot elérhetővé, hozzáférhetővé tettük, úgy a felülvizsgált változatot is megtekintheti, észrevételezheti a lakosság. A felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot a lakosság széles körének elérhetővé tesszük, az önkormányzat honlapján, illetőleg a Polgármesteri Hivatalban a felülvizsgált változat is megtekinthető.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliség csökkentése a roma célcsoportban	Magas a munkanélküliség a célcsoportban	Egyre több mélyszegénységben élő és roma származású vegyen részt a foglalkoztatást segítő programokon	Nyilvántartások vezetése a programokon résztvevőkről	Információk begyűjtése és közvetítése, program szervezése	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Programokon résztvevő, mélyszegénységben élő és roma származásúak száma növekszik, munkanélküliség csökkenése a célcsoportban	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának elősegítésre	Egészségügyi állapot nem kielégítő a romák és mélyszegénységben élők között	Mélyszegénységben élők és romák egészségügyi állapotának fenntartható és tartós állapotjavítása	Nyilvántartások készítése, célcsoport egészségügyi állapotának javulásáról	Információk begyűjtése és közvetítése, pályázatok beadása, programok szervezése	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Érintett célcsoport egészségügyi állapotának mérhető javulása	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Felnőttképzési programok indítása a mélyszegénységben élők és	Magas az alulképzettek száma a településen	Iskolázottsági és szakképzettségi szint emelése a	Nyilvántartások vezetése a programokon résztvevőkről	Információk begyűjtése és közvetítése, pályázatok beadása,	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Nő a szakmai végzettséggel rendelkezők száma	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	romák körében		célcsoportban		oktatás megszervezése					
4.	Tanyavilág infrastruktúrájának fejlesztése	Tanyavilág infrastrukturálisan elmaradott	Külterületen élők infratsruktúrához és szolgáltatásokhoz történő minél szélesebb körű hozzáférése	Fejlesztések befejezése	Információk begyűjtése és közvetítése, pályázatok beadása, projekt megvalósítása	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Szolgáltatások növekedése, igénybevételének elérhetősége	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Oktatási intézményekbe történő könnyebb bejutás külterületen élő gyermekek számára	Külterületen élő gyerekek oktatási intézménybe történő nehézkes eljutása	Tömegközlekedési járatok sűrítésének kezdeményezése az adott területen	Autóbuszjáratok bevezetése	Információk begyűjtése , Volán Zrt megkeresése	Tiszakécske Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala	2023.12.31.	Kevesebb iskolai hiányzás, késések számának csökkenése	Pénzügyi (Volán)	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Külterületen élő gyermekek számára nyári gyermekétkeztetéshez történő egyenlő hozzáférés lehetősége	Külterületen élő gyermekek nyári gyermekétkeztetéshez történő nehézkes hozzáférése	Külterületen élő gyermekek számára nyári gyermekétkeztetéshez történő egyenlő hozzáférés lehetősége	nyilvántartás	Információ begyűjtése, közvetítése, pályázat benyújtása	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Gyermekétkeztetésben résztvevők számának növekedése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	A HH, HHH gyerekek nyilvántartásának pontosítása	HH, HHH gyerekek nyilvántartási rendszerének hiánya	HH, HHH gyerekek városi szinten történő nyilvántartása, egységes és elérhető legyen illetékes	nyilvántartások	Információ gyűjtés, nyilvántartás elkészítése és vezetése	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Pontos nyilvántartási rendszer felfedtetése	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

			szervek számára							
4	Nyári szabadidős tevékenységek kibővítése kiskorú gyermekek számára	Nyári szabadidős tevékenységek hiánya	Kiskorú gyermekek nyári szünidejének tartalmas eltöltési lehetőségének megszervezése	Feljegyzések, fényképek	Adatgyűjtés, szabadidős programok megszervezése, jelenlegi programok folytatása, pályázat	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Szabadidő hasznos eltöltése, programok szervezése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők aktivitása a munkaerőpiacon	Magas arányú munkanélkülisség a nők körében, nehézkes visszatérés a munka világába	Nők arányának emelkedése a foglalkoztatást segítő programokon, sikeres visszatérés a munka világába	nyilvántartások	Információ gyűjtés és közvetítés, érdekegyeztetés az érintettekkel, intézményekkel, illetve foglalkoztatókkal	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Programokon és foglalkoztatásban résztvevő nők száma növekszik	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Családon belüli bűnmegelőzés	Emelkedett a családon belüli erőszakos cselekmények száma	Családon belüli erőszak számának csökkentése	nyilvántartások	Információk gyűjtése, közvetítése, pályázatok keresése, benyújtása, megvalósítása, programok, kampányok szervezése	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Családon belüli erőszakos cselekmények számának csökkenése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Parkolás könnyítése kisgyermekes szülők számára	Nehézkes parkolás a közterületeken az érintett célcsoportban	Közterületen könnyebb parkolási lehetőségek megteremtése	Fejlesztések befejezése	Információk gyűjtése, közvetítése, pályázatok keresése, benyújtása,	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Fejlesztések megvalósulása	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

					megvalósítása					
4	Biztosított szünidei felügyelet kiskorúak részére	Nyári gyermekfelügyelet hiánya	Kiskorú gyermekek nyári szünidejének tartalmas eltöltési lehetőségének megszervezése, megbízható felnőttkorú személy jelenlétében	Feljegyzések, fényképek, nyilvántartás	Információk gyűjtése, programok megszervezése és folytatása, pályázatok	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Szabadidő hasznos eltöltése, programok, gyermekfelügyeletet igénybevevők számának növekedése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősebb korosztály munka világába történő bejutása	Munka világában jelenlévő hátrányos megkülönböztetés az idősebb korosztályban	Az idősebb korosztály munkához jutásának elősegítése, foglalkoztatók érzékenyítése a témához	nyilvántartások	Információ gyűjtése, fórum megszervezése résztvevők bevonásával	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Idősebb munkavállalók munkába állása, stabil munkahely	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Aktív időskor és időskorúaknak programok szervezése, informatikai jártasság megszerzése	Tevékeny időskor hiánya, alacsony informatikai jártasság	Tevékeny időskor és a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, informatikai jártasság növelése a célcsoportban	Nyilvántartások, feljegyzések, fotók	Információ gyűjtése és közvetítése, tanfolyamok, szabadidős programok szervezése, pályázatok beadása és megvalósítása	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Programokon résztvevő időskorúak száma növekszik, informatikai műveltségük nő, szabadidő hasznos eltöltése	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Közterületek, járdák, parkok, középületek akadálymentesítése	Közösségi közlekedés akadályoztatása, közszolgáltat	Közterületek, járdák, parkok, középületek akadálymentesítése	Fejlesztések befejezése	Információ gyűjtés, pályázati lehetőség keresése,	Tiszakécske Város Önkormányzata	2023.12.31.	Fejlesztések megvalósulása, akadálymentesség	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

		ásokhoz való nem megfelelő hozzáférés, Középületek és közutak nem megfelelő akadálymentesítése,			beadása, megvalósítása					
4.	Bűnmegelőzés az idősek körében	Sok a bűncselekmény az idősek ellen	A bűncselekmények számának csökkenése az érintett célcsoportban	nyilvántartások	Információ gyűjtés, közvetítés, pályázatok keresése, beadása, programok és kampányok szervezése	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Idősek ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkenése	Humán és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékkal élők nyilvántartásának pontosítása	fogyatékkal élők nyilvántartási rendszerének hiánya	fogyatékkal élők városi szinten történő nyilvántartása, egységes és elérhető legyen illetékes szervek számára	nyilvántartások	Információ gyűjtés, nyilvántartás elkészítése és vezetése	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Pontos nyilvántartási rendszer felfedtetése	humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Fogyatékkal élők munka világába történő bejutásának elősegítése	Munka világában jelenlévő hátrányos megkülönböztetés a célcsoportban	Fogyatékkal élők munkába állása, foglalkoztatók érzékenyítése a témához	nyilvántartás	Információ gyűjtés, fórum szervezés	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Fogyatékkal élők munkába állása, stabil munkahely	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

3	Fogyatékkal élők életmódjának és életvitelének megismerése	Fogyatékos személyek életmódjáról hiányos információ a lakosság körében	Lakosság érzékenyítése a témához	Nyilvántartások, feljegyzések, képek	Információ gyűjtés, közvetítés, pályázatok keresése, beadása, programok és kampányok szervezése	Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	2023.12.31.	Programokon résztvevők arányának növekedése	Humán és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről polgármester felel.:
Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:
a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.
Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.
A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.
Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Elfogadás módja és dátuma

I. Tiszakécske város Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszakécske város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 66/2013. (VII.09.) számú határozatával elfogadta.

Tiszakécske Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése, felülvizsgálata, a megfelelő részek módosítása, valamint szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Ezt követően Tiszakécske Város Képviselő-testülete a felülvizsgált, módosított Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és a 69/2015. (VI.25.) számú határozatával elfogadta.

Tiszakécske Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának áttekintése megtörtént, a helyzetelemzés továbbra is helytálló, az intézkedési tervben lejárt határidejű intézkedés nem szerepel, a Képviselő-testület a 104/2017. (VII.27.) számú határozatával elfogadta a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát.

Tiszakécske, 2018. június 20.

Tóth János
polgármester

Tiszakécske Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás
Tiszakécske, 2018. június 20.	Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék[34]

NÉV[35]	HEP részei[36]										Aláírás[37]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Városi Óvodák és Bölcsőde	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
BKMHK Tiszakécskei Járási Hivatala	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Római Katolikus Plébánia	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

34 Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

35 A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

36 A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

37 Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Református Kollégium	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kecskeméti Rendőrkapitányság Tiszakécskei Rendőrörs	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Vagyonvédelmi és Bűnmegelőzési Alapítvány	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Polgárőrség Tiszakécske	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

HEP elkészítési jegyzék[34]

NÉV[35]	HEP részei[36]										Aláírás[37]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Arany János Művelődési Központ és Városi Könyvtár	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Egyesített Szociális Intézmény és Egészségügyi Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Móricz Zsigmond Általános Iskola és Gimnázium	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Városi Óvodák és Bölcsőde	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
BKMHK Tiszakécskei Járási Hivatala	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Római Katolikus Plébánia	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Római Katolikus Plébánia 6060 Tiszakécske, Városi u. 3. Tel./Fax: 76/441-293 Adószám: 19973210-1-03

---

34 Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

35 A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

36 A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

37 Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Református Kollégium	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Balla Norbert Csaba
Kecskeméti Rendőrkapitányság Tiszakécskei Rendőrörs	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Vagyonvédelmi és Bűnmegelőzési Alapítvány	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Polgárőrség Tiszakécske	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

Tiszakécske Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás

Tiszakécske, 2018. június 20. Partner aláírás